

KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJIVANJA

(prema Kurikulumima nastavnih predmeta)

2. razred osnovne škole

Sladana Kunić, Katica Horvat

OŠ Sveti Đurđ, 2024./2025.

KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJIVANJA

2. razred osnovne škole

Ocjenjivanje i praćenje učenika je proces koji se provodi tijekom cijele školske godine i treba biti rezultat kontinuiranog praćenja učeničkog rada.

Na početku školske godine treba napraviti inicijalni uvid u učenička znanja i sposobnosti kako bismo imali ishodišnu točku od koje ćemo nastaviti pratiti rad te na koju ćemo se moći referirati tijekom školske godine. Pomoću inicijalnog uvida uvidjet ćemo napredak učenika i lako ćemo ocijeniti učenika s obzirom na njegov osobni napredak.

Prilikom ocjenjivanja treba osigurati podjednake mogućnosti za učenike, poštovati učenikovu osobnost i dati svakom učeniku jednaku priliku.

Kriteriji praćenja i ocjenjivanja koji slijede izrađeni su prema *revidiranoj Bloomovoj taksonomiji znanja (1956.) (Andersen i Krathwohl, 2001.)*. U *revidiranoj Bloomovoj taksonomiji znanja* za opis razina znanja koriste se glagoli umjesto imenica jer je mišljenje aktivan proces a obrazovni ciljevi do kojih se dolazi učenjem opisani su kao različiti oblici mišljenja.

Budući da je cilj školovanja priprema učenika za rješavanje problema s kojima će se susretati u svakodnevnom životu, za rješavanje tih složenih problema nije dovoljno dosjećanje i reprodukcija, nužno je razvijati njihove sveukupne potencijale. Stoga je važno poticati ih da koriste širok spektar intelektualnih sposobnosti.

Ciljevi učenja i ponašanja koja učenik koristi tijekom učenja razvrstani su u 3 kategorije koje su međusobno povezane i preklapaju se.

1. kognitivna (intelektualna sposobnost ili znanje ili mišljenje)
2. afektivna (osjećaji ili odnos ili stav)
3. psihomotorička (fizičke vještine ili ono što osoba može činiti)

Ovi kriteriji praćenja i ocjenjivanja učenika napisani su uvažavajući i referirajući se na Kurikulume za pojedine nastavne predmete te po ishodima svih šest predmeta u 2. razredu. Kako su sami kurikulumski ishodi široko postavljeni i njihovo ostvarivanje predviđeno je na razini cijele nastavne godine, za njih nismo niti radile razradu elemenata vrednovanja koji će pratiti pojedinu ocjenu već smo elemente vrednovanja za svaku ocjenu određivale uz razradu svakog određenog ishoda.

Ocjena „negativan“ nije posebno razrađena kako bi se izbjegao niz nemotivirajućih, negativnih formulacija o učenikovu znanju, postignućima ili napredovanju. Predlažemo da se uz ocjenu negativan upiše formulacija „**učenik nije ostvario zadani ishod**, te u nastavku ishod koji nije ostvaren, npr. **odgovara na pitanja o zadanom tekstu.**“

Uz neke ishode u svim predmetima (npr. ishod OŠ HJ B 1. 3. *Učenik izabire ponuđene književne tekstove i čita/slušá ih s razumijevanjem prema vlastitome interesu*) ne postoji kriterij za numeričko vrednovanje, već se ti ishodi prate isključivo pisano, u rubriku u imeniku učenika.

Prijedlog postotne skale za ocjenjivanje pisanih provjera

POSTOTAK	Ocjena
0 % – 50 %	nedovoljan (1)
51 % - 64 %	dovoljan (2)
65 % - 79 %	dobar (3)
80% - 90 %	vrlo dobar (4)
91% - 100 %	odličan (5)

Objašnjenje za računanje bodova prema navedenoj postotnoj skali na primjeru pisane provjere koja ima 24 boda.

ocjena nedovoljan – 0 – 11 bodova

51 · 24 : 100 = 12.2 - ocjena dovoljan – 12 - 14 bodova

65 · 24 : 100 = 15.3 - ocjena dobar – 15 - 18 bodova

80 · 24 : 100 = 19.2 - ocjena vrlo dobar – 19 - 21 boda

91 · 24 : 100 = 21.8 - ocjena odličan – 22 - 24 boda

broj bodova u provjeri

Nakon cjelogodišnjeg praćenja zadatak učitelja je donijeti zaključnu ocjenu. Ona nije niti treba biti aritmetička sredina pojedinačnih ocjena već se oblikuje temeljem svih prikupljenih informacija o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Kako se svi su elementi vrednovanja po svim nastavnim predmetima isprepliću, tako su i jednako vrijedni pri donošenju zaključne ocjene.

NASTAVNI PREDMET: HRVATSKI JEZIK

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik su:

- ✓ hrvatski jezik i komunikacija
- ✓ književnost i stvaralaštvo
- ✓ kultura i mediji.

Sadržaj vrednovanja u nastavnom predmetu su:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
- obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjericama i utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Oblici vrednovanja naučenog su:

- usmene provjere, pisane provjere zadatcima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa;
- predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici,
- praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Hrvatski jezik.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA: HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD: OŠ HJ A.2.1. Učenik razgovara i govori u skladu s temom iz svakodnevnoga života i poštuje pravila uljudnoga ophođenja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života koje zaokupljaju njegovu pozornost	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života koje zaokupljaju njegovu pozornost“ po zadanim elementima.	Učenik govori o temama bliskim njegovu životu koristeći se kratkim i jednostavnim rečenicama, većinom usvojene iz zadanih predložaka.	Na razini reproduciranja govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života koje zaokupljaju njegovu pozornost.	Uz manje poticaje samostalno se govorno točno i pravilno izražava te govori o temama bliskim životu učenika.	Uspješno, samostalno i poštujući norme hrvatskog standardnog književnog jezika govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života bliskih učeniku.
odgovara na pitanja i postavlja pitanja cjelovitom rečenicom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „odgovara na pitanja i postavlja pitanja cjelovitom rečenicom“ po zadanim elementima.	Većinom uz pomoć i stalni poticaj odgovara na pitanje kratkom rečenicom te postavlja naučena pitanja, praveći greške u uporabi upitnih riječi ili za konstrukciju pitanja rabi izjavnu rečenicu.	Prema zadanim smjernicama odgovara na pitanja i postavlja pitanja djelomično cjelovitim rečenicama.	Točno i pravilno odgovara na postavljeno pitanje te postavlja pitanja cjelovitom rečenicom uz poneku ispravku.	U svakodnevnom govoru točni i pravilno odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom te postavlja potpuna i jasna pitanja, daje argumentirane odgovore.
pripovijeda kratku priču prema nizu slika	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pripovijeda kratku priču prema nizu slika“ po zadanim elementima.	Isključivo uz poticaj ili predložak pripovijeda kratku priču služeći se kratkim i jednostavnim rečenicama.	Proizvoljno pripovijeda kratku priču prema nizu slika ne primjenjujući uvijek zadane smjernice.	Pripovijeda kratku priču prema nizu slika uz povremeni manji poticaj.	Tečno, točno i artikulirano pripovijeda priču prema nizu slika obogaćujući je svojim rječnikom.
priča o vlastitim doživljajima i događajima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „priča o vlastitim doživljajima i događajima“ po zadanim elementima.	Prema zadanom jasnom i kratkom primjeru priča o vlastitim događajima i doživljajima uz stalno vođenje pitanjima, ne mareći za slijed događaja ili sažetost priče, ne prosuđuje	Metodom pokušaja i pogrešaka priča o vlastitim doživljajima i događajima često ne prateći kronološki slijed.	Izražava se svojim riječima kada priča o vlastitim doživljajima i događajima uz kraće navođenje.	Slobodno, jasno i s aktivnom pažnjom priča o vlastitim doživljajima i događajima.

		količinu događaja niti važnost istih u pričanju (priča preopširno o nevažnim i nebitnim događajima za iskustvo o kojem priča).			
pripovijeda događaje kronološki	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pripovijeda događaje kronološki</i> “ po zadanim elementima.	Pripovijeda događaje nepreciznim i nepotpunim kronološkim slijedom uz stalno navođenje.	Uz navođenje i povremeni poticaj pripovijeda događaje kronološkim slijedom.	Pripovijeda događaje kronološki slijedeći smisao cjeline uz manje ispravke.	Razvrstava događaje kronološki te ih samostalno reda pravilnim redoslijedom u jasnu i logičku cjelinu.
opisuje na temelju promatranja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje na temelju promatranja</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično, ali često nepotpuno opisuje na temelju promatranja, teže izvodi opise samostalno, većinom je stalno potreban poticaj i pomoć.	Opisuje na temelju promatranja uz dodatne upute.	Većinom samostalno opisuje na temelju promatranja.	Opisuje, analizira i primjenjuje naučeno u opisu na temelju promatranja te stvara slikovite opise.
pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju</i> “ po zadanim elementima.	Često prekida sugovornika u govorenju, teže održava pažnju i koncentraciju tijekom slušanja.	Djelomično pažljivo i uljudno sluša sugovornika, ali zanimanje za slušano varira.	Pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju.	Aktivnom pažnjom i neverbalnom komunikacijom pokazuje kako pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju.
upotrebljava nove riječi koje je naučio kao dio aktivnoga rječnika	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>upotrebljava nove riječi koje je naučio kao dio aktivnoga rječnika</i> “ po zadanim elementima.	Prilično nesigurno i nepotpuno upotrebljava manji obim novih riječi u kratkim rečenicama aktivnog rječnika.	Upotrebljava dio novih riječi koje je naučio kao dio aktivnoga rječnika, ali nesigurno, što pokazuje kako rječnik nije dostatno uvježban.	Slobodno upotrebljava nove riječi koje je naučio kao dio aktivnoga rječnika uz poneko navođenje.	Pravilno, argumentirano planira i upotrebljava nove riječi koje je naučio kao dio aktivnoga rječnika siguran u svoju izvedbu.
točno izgovara sve glasove u riječima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>točno izgovara sve glasove u riječima</i> “ po zadanim elementima.	Točno izgovara sve glasove samo u nekim riječima, većinom uz metodu pokušaja i pogrešaka.	Većinom točno izgovara sve glasove u riječima.	Točno izgovara uglavnom sve glasove u riječima.	Točno, pravilno i artikulirano točno izgovara sve glasove u riječima.

točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu</i> “ po zadanim elementima.	Nesigurno i često netočno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu, uspješan u ponavljanju za modelom i kod poznatih rečenica.	Razlikuje u intonaciju vrstu rečenice, ali još uvijek dosta nesigurno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu.	Točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu uz manje korekcije.	Jasno, izražajno, pravilno i točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu
--	--	--	---	--	---

ISHOD: OŠ HJ A.2.2. Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
sluša kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, interesima i dobi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>sluša ili samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu</i> “ po zadanim elementima.	Nestalnom pažnjom i slabom koncentracijom sluša kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, interesima i dobi te ga je potrebno stalno poticati na slušanje i održavati pažnju.	Uz povremeni poticaj sluša kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, interesima i dobi	Sluša kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, interesima i dobi uz pokazivanje zanimanja i razumijevanja.	Uz aktivnu pažnju i stalnu koncentraciju sluša kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, interesima i dobi te se lako uživljuje u zadane situacije.
odgovara na pitanja o poslušanome tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovara na pitanja o poslušanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Odgovara na kratka i jednoznačna pitanja o poslušanome tekstu uz dodatna pojašnjenja i upute.	Odgovara na većinu pitanja o poslušanome tekstu uz povremeni poticaj.	Točno odgovara na pitanja o poslušanome tekstu proširujući odgovore uz povremeni poticaj.	Točno, argumentirano i potpuno odgovara na pitanja o poslušanome tekstu upotpunjujući odgovore vlastitim odgovorima.
postavlja potpitanja o poslušanome tekstu da bi pojasnio vlastito razumijevanje teksta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja potpitanja o poslušanome tekstu da bi pojasnio vlastito razumijevanje teksta</i> “ po zadanim elementima.	Rijetko postavlja potpitanja o poslušanome tekstu da bi pojasnio vlastito razumijevanje teksta jer mu je tekst razumljiv tek nakon nekoliko slušanja i pojašnjavanja nepoznatih riječi i dijelova.	Ponekad postavlja kratka potpitanja o poslušanome tekstu prema primjeru da bi pojasnio vlastito razumijevanje teksta ili traži pojašnjenje teksta.	Postavlja potpitanja o poslušanome tekstu da bi pojasnio vlastito razumijevanje teksta.	Postavlja potpitanja o poslušanome tekstu da bi produbio vlastito razumijevanje teksta i jasnije uočio uzročno-posljedične veze koje opisuje nakon odgovora na potpitanja.

provjerava razumijevanje poslušanoga teksta u razgovoru s drugim učenicom–	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>provjerava razumijevanje poslušanoga teksta u razgovoru s drugim učenicom</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz vođenje i jasne upute provjerava razumijevanje poslušanoga teksta u razgovoru s drugim učenicom, pri čemu nije u mogućnosti ispraviti drugog učenika jer mu je i samom potrebno potvrditi i dopuniti razumijevanje poslušanoga teksta i ono što je učenik shvatio.	Uz upute za rad u paru i poticaj od vršnjaka/učitelja provjerava razumijevanje poslušanoga teksta u razgovoru s drugim učenicom, pri čemu se više oslanja na vršnjaka.	Provjerava razumijevanje poslušanoga teksta u razgovoru s drugim učenicom uz suradničko učenje i nadopunjavanje.	S lakoćom provjerava razumijevanje poslušanoga teksta u razgovoru s drugim učenicom te se stavlja u ulogu učitelja siguran u svoje razumijevanje.
izražava svoje misli i osjeća o poslušanome tekstu (crtežom, pismom, govorom, pokretom)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izražava svoje misli i osjeća o poslušanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Rijetko izražava svoje misli i osjeća o poslušanome tekstu.	Povremeno izražava svoje misli i osjeća o poslušanome tekstu.	Izražava svoje misli i osjeća o poslušanome tekstu govorom i pokretom.	Kreativno i slikovito izražava svoje misli i osjeća o poslušanome tekstu služeći se raznim alatima (slika, oluja ideja, umna mapa, samostalni nastup ili izlaganje).

ISHOD: OŠ HJ A.2.3. Učenik čita kratke tekstove tematski prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
čita kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, dobi i interesima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>čita kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, dobi i interesima</i> “ po zadanim elementima.	Nesigurno i uz dosta slovkanja čita kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, dobi i interesima.	Čita kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, dobi i interesima čineći greške u čitanju (povremeno slovkanje, nepravilna intonacija ili neprimjenjivanje interpunkcije pri čitanju).	Čita kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju, dobi i interesima uz poneku pogrešku ili nedovoljno tečno i poneko pojašnjenje od strane učitelja.	Točno, tečno i elokventno čita kratke i dulje tekstove primjerene jezičnomu razvoju, dobi i interesima.

odgovara na pitanja o pročitanome tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovara na pitanja o pročitanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Nesigurno i često netočno odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Većinom odgovara na kraća pitanja o pročitanome tekstu.	Točno odgovara na pitanja o pročitanome tekstu uz nezamjetne greške.	Bez greške i proširenim rečenicama odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.
postavlja pitanja o pročitanome tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pitanja o pročitanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Tek uz poticaj i primjer postavlja kratka i jednostavna pitanja o pročitanome tekstu (nakon što ga je nekoliko puta pročitao).	Postavlja jednostavna i kraća pitanja o pročitanome tekstu (važna za interpretaciju i razumijevanje teksta).	Samostalno postavlja više pitanja o pročitanome tekstu.	Sigurno i integrirano postavlja različita pitanja o pročitanome tekstu dovodeći u vezu događaje i likove već nakon prvog čitanja.
izdvaja nepoznate riječi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izdvaja nepoznate riječi</i> “ po zadanim elementima.	Teže izdvaja izdvaja nepoznate riječi zbog nerazumijevanja teksta te mu je više riječi nepoznato od očekivanih za kronološku dob (siromašan rječnik).	Izdvaja nepoznate riječi, ali traži pomoć u snalaženju i traženju značenja.	Uspješno izdvaja nepoznate riječi.	S lakoćom uočava i izdvaja nepoznate riječi te se snalazi u traženju značenja (rječnik, tamnije otisnuti pojmovi ili na multimedijским sadržajima: tablet, računalo)
pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu te provjerava pretpostavljeno značenje u rječnicima ili u razgovoru s učiteljem	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu te provjerava pretpostavljeno značenje u rječnicima ili u razgovoru s učiteljem</i> “ po zadanim elementima.	Većinom ne pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu zbog nerazumijevanja teksta te mu je potrebno navesti riječi koje bi mu mogle biti nepoznate, kao i njihova značenja jer se samostalno ne snalazi u pronalasku značenja.	Djelomično i uz dodatni poticaj pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu, ali samostalno ne provjerava pretpostavljeno značenje u rječnicima ili u razgovoru s učiteljem, traži pomoć i upute.	Uz predložak ili kraće navođenje/primjer (u drugom kontekstu) pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu te provjerava pretpostavljeno značenje u rječnicima ili u razgovoru s učiteljem slijedeći jasne upute.	Uspješno pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu te provjerava pretpostavljeno značenje u rječnicima ili u razgovoru s učiteljem.
pronalaži podatke u čitanome tekstu prema uputi ili pitanjima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalaži podatke u čitanome tekstu prema</i> “	Uglavnom ne pronalaži podatke u čitanome tekstu prema uputi ili pitanjima.	Djelomično uspješno pronalaži podatke u čitanome tekstu prema uputi ili pitanjima, ali mu je potreban poticaj	Većinom uspješno pronalaži podatke u čitanome tekstu prema uputi ili pitanjima.	Brzo, pravovremeno i točno pronalaži podatke u čitanome tekstu prema uputi ili pitanjima i

	<i>uputi ili pitanjima“ po zadanim elementima.</i>		ili upoznavanje s tekstem više puta.		povezuje prethodno sa sljedećim.
pronalaži podatke u grafičkim prikazima i tumači ih	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalaži podatke u grafičkim prikazima i tumači ih“</i> po zadanim elementima.	Rijetko pronalaži podatke u grafičkim prikazima, ne tumači ih samostalno jer većinom slabije razumije grafičke prikaze.	Povremeno pronalaži podatke u grafičkim prikazima, ali ih ne tumači samostalno, već uz primjer ili dodatni poticaj (pojašnjenje prikaza ili davanje primjera).	Pronalaži podatke u grafičkim prikazima i tumači ih.	Pronalaži podatke u grafičkim prikazima i tumači ih, uspoređuje i zaključuje.

ISHOD: OŠ HJ A.2.4. Učenik piše školskim rukopisnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
piše velika i mala slova školskim rukopisnim pismom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše velika i mala slova školskim rukopisnim pismom“</i> po zadanim elementima.	Piše velika i mala slova školskim rukopisnim pismom s izraženijom slabijom grafomotorikom (prelazi zadano crtovlje, slova nejednakih veličina i miješanje velikih/malih slova).	Piše velika i mala slova školskim rukopisnim pismom povremeno praveći greške u velikom/malom slovu (zamjenjuje slova) i prelazeći zadano crtovlje.	Piše velika i mala slova školskim rukopisnim pismom uglavnom uredno i točno.	Uredno, čitko i pravilno piše velika i mala slova školskim rukopisnim pismom unutar zadanog crtovlja.
povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući školskim rukopisnim pismom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući školskim rukopisnim pismom“</i> po zadanim elementima.	Teže povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući školskim rukopisnim pismom koji je potrebno dodatno vježbati radi svladavanje tehnike pisanja.	Većinom pravilno povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući školskim rukopisnim pismom.	Pravilno i točno povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući školskim rukopisnim pismom.	S lakoćom i preciznošću povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući školskim rukopisnim pismom.
prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima“</i> po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima.	Uz češće ispravke i greške prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima.	Uredno prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima praveći manje greške.	Točno i uredno prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima.

<p>samostalno piše riječi i rečenice naučenim rukopisnim slovima</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>samostalno piše riječi i rečenice naučenim rukopisnim slovima</i>“ po zadanim elementima.</p>	<p>Uz stalna ispravljanja uspijeva samostalno pisati riječi i kraće rečenice naučenim rukopisnim pismom.</p>	<p>Većinom samostalno piše riječi i rečenice naučenim rukopisnim slovima uz dodatna ispravljanja i ponavljanja.</p>	<p>Uz povremena ispravljanja samostalno piše riječi i rečenice naučenim rukopisnim slovima.</p>	<p>Samostalno i bez potrebe za ispravljanjem piše riječi i rečenice naučenim rukopisnim slovima.</p>
<p>u pisanju rukopisnim slovima pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>u pisanju rukopisnim slovima pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja</i>“ po zadanim elementima.</p>	<p>Neprecizan u pisanju rukopisnim slovima djelomično pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja.</p>	<p>U pisanju rukopisnim slovima pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja čineći greške koje opetuje.</p>	<p>U pisanju rukopisnim slovima pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja.</p>	<p>Samostalno u pisanju rukopisnim slovima pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja bez ispravljanja i popravljivanja napisanoga.</p>
<p>razlikuje pojam glas, slovo, slog, riječ</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>razlikuje pojam glas, slovo, slog, riječ</i>“ po zadanim elementima.</p>	<p>Nesigurno razlikuje glas i slovo, slog i riječ teže razlikuje, tek uz navođenje.</p>	<p>Prepoznaje, ali ne razlikuje uvijek pojmove glas/slovo/slog/riječ.</p>	<p>Razlikuje pojam glas, slovo, slog, riječ.</p>	<p>Uspješno i bez greške razlikuje pojam glas, slovo, slog, riječ.</p>
<p>u pisanju rastavlja riječi na slogove na kraju retka; prepoznaje i upotrebljava pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>u pisanju rastavlja riječi na slogove na kraju retka; prepoznaje i upotrebljava pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka</i>“ po zadanim elementima.</p>	<p>Isključivo prema zadanim smjernicama ili primjerima, uz mnoga ponavljanja rastavlja riječi na slogove na kraju retka u pisanju; prepoznaje, pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka, ali ju rijetko primjenjuje pravilno.</p>	<p>Povremeno uspješno rastavlja riječi na slogove na kraju retka u pisanju; prepoznaje i razlikuje pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka, ali ju upotrebljava uz poticaj ili primjer.</p>	<p>Uspješno u pisanju rastavlja riječi na slogove na kraju retka; prepoznaje i upotrebljava pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka čineći manje greške.</p>	<p>Točno i pravilno rastavlja riječi na slogove na kraju retka u pisanju; prepoznaje, razlikuje i upotrebljava pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka.</p>
<p>piše veliko početno slovo: imena životinja, blagdana i praznika,</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>piše veliko početno slovo: imena životinja,</i></p>	<p>Teže primjenjuje pravila o pisanju velikog početnog slova u</p>	<p>Uz povremeno navođenje ili primjer piše veliko početno slovo: imena životinja,</p>	<p>Točno piše veliko početno slovo: imena životinja, blagdana i praznika, ulica, trgova i</p>	<p>Razlikuje i uspješno primjenjuje pravila o pisanju velikog početnog slova u imenima životinja,</p>

ulica, trgova i naseljenih mjesta u bližem okružju	<i>blagdana i praznika, ulica, trgova i naseljenih mjesta u bližem okružju</i> po zadanim elementima.	nazivima mjesta, ulica i trgova.	blagdana i praznika, ulica, trgova i naseljenih mjesta u bližem okružju.	naseljenih mjesta u bližem okružju uz manje greške.	blagdana i praznika, ulica, trgova i naseljenih mjesta u obližnjem okružju, ali i u nepoznatim nazivima ulica, trgova i naseljenih mjesta, čime dokazuje fazu primjene usvojenih pravopisnih pravila.
piše oznake za mjerne jedinice (duljina, novac, vrijeme)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše oznake za mjerne jedinice“ po zadanim elementima.	Prepoznaje oznake za mjerne jedinice (duljina, novac, vrijeme), ali ih ne piše samostalno točno, tek uz navođenje ili učiteljevu pomoć.	Većinom uz poticaj piše oznake za mjerne jedinice (duljina, novac, vrijeme).	Piše oznake za mjerne jedinice (duljina, novac, vrijeme) točno i uspješno uz poneka odstupanja od usvojenih pravila.	Točno i pravilno piše oznake za mjerne jedinice (duljina, novac, vrijeme) razlikujući ih i primjenjujući usvojena pravila.
piše ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom ne piše točno ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i, uz učiteljev poticaj i više ponavljanja uspijeva točno pisati česte riječi s navedenim glasovima.	Povremeno griješeći piše ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i, ali uz poticaj se uspješno ispravlja.	Piše ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i.	Jasno i bez greške piše ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i.

ISHOD: OŠ HJ A.2.5. Učenik upotrebljava i objašnjava riječi, sintagme i rečenice u skladu s komunikacijskom situacijom.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
usvaja nove riječi i razumije značenje naučenih riječi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>usvaja nove riječi i razumije značenje naučenih riječi</i> “ po zadanim elementima.	Usvaja manji broj novih riječi i djelomično razumije značenje naučenih riječi.	Usvaja osrednji broj novih riječi te razumije njihovo značenje.	Usvaja nove riječi i razumije značenje naučenih riječi.	Usvaja nove riječi i razumije značenje naučenih riječi te ih samostalno objašnjava.
objašnjava značenje određene riječi s	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda	Nesigurno i proizvoljno objašnjava značenje	Uz dodatni poticaj i pojašnjenja objašnjava	Uz poneka kraća pojašnjenja objašnjava	Pravilno i bez pomoći objašnjava značenje

obzirom na komunikacijsku situaciju	„objašnjava značenje određene riječi s obzirom na komunikacijsku situaciju“ po zadanim elementima.	samo nekoliko riječi s obzirom na komunikacijsku situaciju.	značenje manjeg broja riječi (nekih, ne svih) s obzirom na komunikacijsku situaciju.	značenje određene riječi s obzirom na komunikacijsku situaciju.	određene riječi s obzirom na komunikacijsku situaciju.
izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica“ po zadanim elementima.	Rijetko izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica.	Povremeno izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica.	Većinom uspješno izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica.	Sigurno i točno izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica.
traži objašnjenje nepoznatih riječi u dječjem rječniku i koristi se njima kao dijelom aktivnoga rječnika	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „traži objašnjenje nepoznatih riječi u dječjem rječniku i koristi se njima kao dijelom aktivnoga rječnika“ po zadanim elementima.	Traži objašnjenje zadanih nepoznatih riječi (manji obim broja riječi) u dječjem rječniku, ali se ne koristi njima kao dijelom aktivnoga rječnika.	Traži objašnjenje nepoznatih riječi u dječjem rječniku, ali se slabije koristi njima kao dijelom aktivnoga rječnika.	Traži objašnjenje nepoznatih riječi u dječjem rječniku i koristi se njima kao dijelom aktivnoga rječnika uz povremene dodatne kraće upute.	Samonicijativno i uspješno traži objašnjenje nepoznatih riječi u dječjem rječniku i koristi se njima kao dijelom aktivnoga rječnika.
prepoznaje i razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje i razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu“ po zadanim elementima.	Prepoznaje, ali teže razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu (često mu je potreban primjer ili ponavljanje razlika o rečenicama).	Prepoznaje i razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu uz povremeni poticaj.	Prepoznaje i razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu.	Prepoznaje, razlikuje, uspoređuje i definira izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu.
stvara i piše izjavne (potvrdne i niječne), upitne, usklične rečenice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „stvara i piše izjavne, upitne, usklične rečenice“ po zadanim elementima.	Isključivo uz pomoć i prema primjerima piše izjavne (potvrdne i niječne), upitne, usklične rečenice.	Piše izjavne (potvrdne i niječne), upitne, usklične rečenice prema zadanom predlošku.	Stvara i piše izjavne (potvrdne i niječne), upitne, usklične rečenice.	Bez pomoći stvara i piše izjavne (potvrdne i niječne), upitne, usklične rečenice.
prepoznaje ogledne i česte imenice s konkretnim značenjem	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje ogledne i	Metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje ogledne i česte imenice	Razlikuje ogledne i česte imenice s konkretnim značenjem,	Razlikuje i većinom točno upotrebljava ogledne i česte imenice	Prepoznaje, razlikuje i upotrebljava ogledne i

	česte imenice s konkretnim značenjem“ po zadanim elementima.	s konkretnim značenjem, ali ih slabije razlikuje i ne upotrebljava ih u samostalnom izričaju.	ali ih samo uz primjere i poticaj (dodatne upute) povremeno upotrebljava.	s konkretnim značenjem.	česte imenice s konkretnim značenjem.
--	--	---	---	-------------------------	---------------------------------------

ISHOD: OŠ HJ A.2.6. Učenik uspoređuje mjesni govor i hrvatski standardni jezik.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
uspoređuje riječi mjesnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uspoređuje riječi mjesnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika</i> “ po zadanim elementima.	Nesigurno uspoređuje riječi mjesnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika.	Uz pomoć učitelja uspoređuje riječi mjesnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika.	Uspoređuje riječi mjesnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika.	Razlikuje i uspoređuje riječi mjesnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika.
sluša i govori tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>sluša i govori tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima</i> “ po zadanim elementima.	Nestalne pažnje i slabijeg zanimanja sluša i govori tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima.	Većinom uz poticaj sluša i govori tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima.	Sluša i govori tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima uz povremene dodatne upute.	Sluša i govori tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima pravilno i točno.
čita i piše kratke i jednostavne tekstove na mjesnome govoru u skladu sa svojim interesima, potrebama i iskustvom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>čita i piše kratke i jednostavne tekstove na mjesnome govoru u skladu sa svojim interesima, potrebama i iskustvom</i> “ po zadanim elementima.	Nesigurno čita i piše kratke i jednostavne tekstove na mjesnome govoru u skladu sa svojim interesima, potrebama i iskustvom.	Uz češće greške čita i piše kratke i jednostavne tekstove na mjesnome govoru u skladu sa svojim interesima, potrebama i iskustvom.	Čita i piše kratke i jednostavne tekstove na mjesnome govoru u skladu sa svojim interesima, potrebama i iskustvom.	Samostalno čita i piše kratke i jednostavne, ali i složenije tekstove na mjesnome govoru u skladu sa svojim interesima, potrebama i iskustvom.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD: OŠ HJ B.2.1. Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta“ po zadanim elementima.	Šturo i s pojedinačnim riječima koje ne sklapa u potpunu rečenicu izražava osobni doživljaj slušanog/pročitano djela (kratki odgovori, potvrdni ili niječni, reagira tek na upite i potpitanja).	Većinom uz podršku i potpitanja govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta	Slobodno izražava osobni doživljaj djela, govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta uz kraća potpitanja.	Izražava osobni doživljaj nakon slušanja/čitanja književnog djela koristeći se opisima i cjelovitim rečenicama.
izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom“ po zadanim elementima.	Često nesigurno ili isključivo vođeno od strane učitelja izražava jednu opisanu situaciju ili doživljaj riječima (kratkim i jednostavnim rečenicama).	Povremeno i prema sklonosti (bira jedno sredstvo izražavanja u kojem se osjeća uspješno izraziti) izražava neke od opisanih situacija i doživljenoga u književnome tekstu riječima/crtežom ili pokretom.	Uz manji poticaj opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom.	Maštovito i živopisno izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom.
izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova“ po zadanim elementima.	Siromašnim rječnikom, većinom potvrdnim/niječnim odgovorima na potpitanja izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova.	Potaknut mišljenjima vršnjaka slobodniji je u izražavanju vlastitog mišljenja o događajima u priči i postupcima likova, pomalo sklon služiti se tuđom interpretacijom.	Jasno izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova.	Samouvjerenno i originalno izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova te ih dovodi u suodnos.

uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje postupke likova iz književnoga djela i klasificira ih na dobre/loše, ali ih teško uspoređuje s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Razlikuje postupke likova iz književnog teksta, ali ih uspoređuje prema primjeru s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Uz povremeni poticaj ili kraću uputu samostalno uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Argumentirano uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju, dovodeći u vezu osobna iskustva s onima iz književnog teksta.
povezuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo prema primjeru povezuje postupak likova iz književnoga teksta s vlastitim postupkom s naglaskom na jednu, konkretnu situaciju.	Povremeno povezuje neke postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Uspješno povezuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju uz manje greške koje ne umanjuju vrijednost sposobnosti povezivanja učenika.	S lakoćom povezuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju te svojim izlaganjem služi za primjer.
pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalno navođenje pripovijeda o događaju iz svakodnevnoga života koji je u vezi s onime u književnome tekstu (jedan događaj) koristeći brojne poštapalice.	Prema zadanom planu ili predlošku pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.	Pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.	Pripovijeda, povezuje, uspoređuje i nastavlja o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.
objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa</i> “ po zadanim elementima.	Teško i uz pomoć učitelja (u vidu niza potpitanja) objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Nepotpunim i djelomično ispravnim rečenicama objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Argumentirano objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa te svojim izlaganjem služi za primjer.

ISHOD: OŠ HJ B.2.2. Učenik sluša/čita književni tekst i razlikuje književne tekstove prema obliku i sadržaju.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
razlikuje priču, pjesmu, bajku, slikovnicu, zagonetku i igrokaz po obliku i sadržaju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje priču, pjesmu, bajku, slikovnicu, zagonetku i igrokaz po obliku i sadržaju</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje priču, pjesmu, bajku, slikovnicu, zagonetku i igrokaz po obliku i sadržaju uz dodatne upute i pomoć.	Razlikuje priču, pjesmu, bajku, slikovnicu, zagonetku i igrokaz po obliku i sadržaju prema zadanim smjernicama.	Prepoznaje i samostalno razlikuje priču, pjesmu, bajku, slikovnicu, zagonetku i igrokaz po obliku i sadržaju.	Prepoznaje, razlikuje i uspoređuje priču, pjesmu, bajku, slikovnicu, zagonetku i igrokaz po obliku i sadržaju bez pomoći.
razlikuje dijelove pjesme: stih, strofa	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje dijelove pjesme: stih, strofa</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje dijelove pjesme: stih i strofa.	Razlikuje dijelove pjesme: stih i strofa.	Samostalno razlikuje dijelove pjesme: stih i strofa, prepoznaje i navodi rimu.	Prepoznaje, razlikuje i uspoređuje dijelove pjesme: stih, strofa, pjesničke slike točno i lako.
prepoznaje glavne i sporedne likove	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaje glavne i sporedne likove</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje glavne i sporedne likove uz dodatnu pomoć i navođenje.	Prepoznaje glavne i sporedne likove.	Prepoznaje i razlikuje glavne i sporedne likove.	Prepoznaje, razlikuje i uspoređuje glavne i sporedne likove bez ikakvog navođenja.
prepoznaje početak, središnji dio i završetak priče	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaje početak, središnji dio i završetak priče</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaje početak, središnji dio i završetak priče.	Uz povremeni poticaj prepoznaje početak, središnji dio i završetak priče.	Prepoznaje početak, središnji dio i završetak priče.	Samostalno i točno prepoznaje početak, središnji dio i završetak priče.
uočava obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz pomoć obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog.	Uz povremeni poticaj i potpitanja obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog.	Uz poneka navođenja obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog.	Lako uočava obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog.
smješta likove u vrijeme radnje i prostor	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>smješta likove u vrijeme radnje i prostor</i> “ po zadanim elementima.	Proizvoljno i često netočno smješta likove u vrijeme radnje i prostor.	Prema zadanim smjernicama smješta likove u vrijeme radnje i prostor.	Uspješno smješta likove u vrijeme radnje i prostor uz poneke kraće upute.	Točno, precizno i pravilno smješta likove u vrijeme radnje i prostor .

ISHOD: OŠ HJ B.2.3

Učenik samostalno izabire književne tekstove za slušanje/čitanje prema vlastitome interesu.

Razrada ishoda:

- ✓ upoznaje se s različitim vrstama slikovnica, zbirki priča, pjesama za djecu
- ✓ upoznaje se s prostorom narodne knjižnice u blizini mjesta stanovanja (ili bibliobusom)
- ✓ upoznaje se s radom dječjega odjela narodne knjižnice u blizini mjesta stanovanja
- ✓ posjećuje školsku ili narodnu knjižnicu jednom tjedno i posuđuje slikovnice i knjige za djecu za svakodnevno čitanje
- ✓ svakodnevno izabire jedan književni tekst, primjeren jezičnom razvoju, za čitanje koji mu nudi učitelj ili samostalno izabire književne tekstove iz dječjih knjiga i časopisa
- ✓ preporučuje pročitane slikovnice i knjige za djecu drugim učenicima
- ✓ objašnjava vlastiti izbor slikovnica i knjiga za djecu

Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.

ISHOD: OŠ HJ B.2.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje</i> “ po zadanim elementima.	Samo uz poticaj koristi se jezičnim vještinama, siromašnijim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja djelomična kreativnost.	Povremeno se koristi jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.	Često se koristi jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje	Argumentirano se koristi jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.
istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka i uz točno zadane smjernice i pomoć (zadane materijale s jasnim zadacima) istražuje o temi koja mu je bliska.	Istražuje i radi na temi koja mu je bliska uz zadane smjernice.	Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.	U svakodnevnim situacijama istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.

stvara različite individualne uratke: prikuplja riječi iz mjesnoga govora te sastavlja mali zavičajni rječnik, preoblikuje pročitani književni tekst: stvara novi svršetak, mijenja postupke likova, uvodi nove likove, sudjeluje u priči	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>stvara različite individualne uratke: prikuplja riječi iz mjesnoga govora te sastavlja mali zavičajni rječnik, preoblikuje pročitani književni tekst: stvara novi svršetak, mijenja postupke likova, uvodi nove likove, sudjeluje u priči</i> “ po zadanim elementima.	Uz predložak i jednostavne zadatke (gotove materijale) djelomično stvara individualan uradak: razvrstava riječi iz mjesnoga govora te ih prema uputama slaže u mali zavičajni rječnik.	Uz dodatne upute stvara jednostavnije individualne uratke: prikuplja riječi iz mjesnoga govora te sastavlja mali zavičajni rječnik.	Samostalno stvara različite individualne uratke: prikuplja riječi iz mjesnoga govora te sastavlja mali zavičajni rječnik, uvodi nove likove, sudjeluje u priči.	S lakoćom stvara različite individualne uratke: prikuplja riječi iz mjesnoga govora te sastavlja mali zavičajni rječnik, preoblikuje pročitani književni tekst: stvara novi svršetak, mijenja postupke likova, uvodi nove likove, sudjeluje u priči
razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz poticaj djelomično razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo (ukoliko mu se tema izrazito približi na osobno iskustvo, jasnim i jednostavnim rječnikom).	Uz češći poticaj razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo.	Razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo.	U svakodnevnim situacijama razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KULTURA I MEDIJI

ISHOD: OŠ HJ C.2.1. Učenik sluša/čita medijski tekst oblikovan u skladu s početnim opismenjanjem i izdvaja važne podatke.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje važne podatke u kratkom tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaje važne podatke u kratkom tekstu</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka djelomično prepoznaje važne podatke u kratkom tekstu.	Prepoznaje važnije podatke u kratkom tekstu prema uputama.	Razlikuje važno od nevažnog u kratkom tekstu i prepoznaje važne podatke.	Točno, brzo i lako se snalazi u kratkom tekstu i nalazi važne podatke.
izdvaja iz teksta jedan ili više podataka prema zadanim uputama	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izdvaja iz teksta jedan ili</i>	Izdvaja iz teksta jedan podatak prema	Izdvaja iz teksta jedan ili više podataka prema zadanim uputama i u	Samostalno izdvaja iz teksta jedan ili više podataka prema	Samostalno izdvaja iz teksta jedan ili više podataka prema zadanim

	<i>više podataka prema zadanim uputama“ po zadanim elementima.</i>	zadanim uputama i uz pomoć.	malim spoznajnim koracima.	zadanim uputama uz manja navođenja.	uputama bez ikakve pomoći.
prepričava sadržaj teksta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepričava sadržaj teksta“</i> po zadanim elementima.	Uglavnom ne prepričava sadržaj teksta samostalno, tek uz stalna potpitanja i pomoć.	Uz potpitanja i poticaj prepričava sadržaj teksta.	Prepričava sadržaj teksta prema planu prepričavanja.	Slobodno i argumentirano prepričava sadržaj teksta, neovisno ima li plan prepričavanja ili ne.

ISHOD: OŠ HJ C.2.2. Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
✓ izdvaja primjerene medijske sadržaje i razgovara o njima izražavajući vlastito mišljenje	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izdvaja primjerene medijske sadržaje i razgovara o njima izražavajući vlastito mišljenje“</i> po zadanim elementima.	Medijske sadržaje međusobno djelomično razlikuje, nepotpunu poruku djela daje uz poticaj.	Prepoznaje dio medijskih sadržaja, daje kratko i nepotpuno mišljenje.	Razlikuje većinu medijskih sadržaja pri čemu, uglavnom točno, ističe sličnosti i razlike među njima. Mišljenje o sadržajima je argumentirano.	Međusobno razlikuje sve medijske sadržaje pri čemu ističe sličnosti i razlike među njima. Mišljenje o sadržajima je potkrijepljeno primjerima i izrečeno pravilnim rečenicama.

Razrada ishoda:

- ✓ gleda i sluša animirane filmove, dokumentarne i igrane filmove za djecu
- ✓ prati (gleda, sluša, doživljava) televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa
- ✓ samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu
- ✓ prepoznaje obrazovne i interaktivne digitalne medije primjerene dobi i služi se njima

Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.

ISHOD: OŠ HJ C.2.3.

Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi i iskazuje svoje mišljenje.

Razrada ishoda:

- ✓ posjećuje kulturne događaje
- ✓ razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja

Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.

✓ izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem ✓ iskazuje svoj doživljaj nakon kulturnog događaja crtežom, slikom, govorom ili kraćim pisanim rečenicama	

NASTAVNI PREDMET: LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 2. razredu osnovne škole organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

- **Slika, igra, priča:** učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).
- **Vidljivo-nevidljivo:** učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).
- **Priroda i oblik:** učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).
- **Prostor u kojem boravim:** učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

Izborne teme:

- **Zajedno smo različiti:** učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.
- **Umjetnost i zajednica:** učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A.1.1. Obvezni likovni pojmovi:

- ✓ Točka, crta.
- ✓ Dugine boje, osnovne i izvedene boje, miješanje boja.

- ✓ Razlika između lika i tijela.
- ✓ Ploha, lik, geometrijski i slobodni likovi, mrlja, potez.
- ✓ Hrapava i glatka površina.
- ✓ Masa i prostor: puno, prazno, geometrijska i slobodna tijela, obla i uglata tijela; građenje, dodavanje i oduzimanje oblika.
- ✓ Ritam: ponavljanje i izmjena oblika na plohi i u prostoru.
- ✓ Odnosi: veće, manje, jednako na plohi i u prostoru; dodavanje i oduzimanje oblika.

A.1.2. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- ✓ crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš i drvce, tuš i kist.
- ✓ slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, kolaž papir, kolaž iz časopisa.
- ✓ prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

B.1.1. Učenik prepoznaje različite oblike likovnih i vizualnih umjetnosti:

- ✓ crtež,
- ✓ slikarstvo,
- ✓ skulptura,
- ✓ vizualne komunikacije i dizajn,
- ✓ arhitektura i urbanizam,
- ✓ animirani film,
- ✓ ilustracija,
- ✓ lutkarstvo.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene.

Domena **Stvaralaštvo i produktivnost** polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja:

- stvaralaštvo (stvaralački proces) i
- produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju).

Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju.

Odgojno obrazovni ishodi domena **Doživljaj i kritički stav** te **Umjetnost u kontekstu** vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

- stvaralaštvo (stvaralački proces)
- stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- prepoznaje učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.

Načini praćenja su: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Likovnu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Likovna kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od ocjene odličan do ocjene dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Likovna kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, naša preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD: OŠ LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.

	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na neke vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na razne vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na sve vrste poticaja, ističući svoju kreativnost i slobodu u likovnom izražavanju.
Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: – likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) – iskustvo usmjerenog opažanja – izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama.	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju povremeno koristi uz češća podsjećanja od strane učitelja : – likovni jezik (prema zadanom likovnom problemu/zadatku) – iskustvo usmjerenog opažanja – izražavanje pokretom i zvukom	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju većinom koristi: – likovni jezik (prema zadanom likovnom problemu/zadatku) – iskustvo usmjerenog opažanja – izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama.	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju samostalno koristi i lako kreativno i slobodno izražava: – likovni jezik (prema zadanom likovnom problemu/zadatku) – iskustvo usmjerenog opažanja – izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama.

ISHOD: OŠ LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka pri likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju	Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje uz poticaj i dodatna pojašnjenja pri likovnom izražavanju.	Učenik primjećuje i povremeno uspoređuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih uglavnom primjenjuje bez poticaja, ali s	Učenik primjećuje i uspoređuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje bez poticaja i dodatnog

	Učenik koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i tehnike pomalo nesigurno, teže koordinira prste i oči te sitne pokrete.	<p> dodatnim uputama pri likovnom izražavanju.</p> <p> Učenik koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i tehnike prilično precizno i usredotočeno, pokušavajući koordinirati prste i oči te sitne pokrete.</p>	<p> pojašnjenja pri likovnom izražavanju na zanimljiv način.</p> <p> Učenik samostalno i sigurno koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i tehnike precizno, usredotočeno, koordinira prste i oči te sitne pokrete.</p>
--	---	--	--

DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD: OŠ LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela	<p>Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela isključivo uz poticaj ili prema primjeru.</p> <p>Učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem 1 skulpturu u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam) uz dodatne upute i rad po koracima.</p>	<p>Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela uz manji poticaj.</p> <p>Učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje skulpture u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam) prema uputama i zajedničkom radu.</p>	<p>Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela bez poticaja, samostalno i uspješno.</p> <p>Učenik u stvarnome prostoru samostalno upoznaje i istražuje skulpture u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam).</p>
<p>Učenik opisuje</p> <ul style="list-style-type: none"> – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). 	<p>Učenik kratko i siromašnim rječnikom opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). 	<p>Učenik opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). 	<p>Učenik opisuje i objašnjava te predstavlja navedeno na svom ili drugom djelu :</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ materijale i postupke (rad s različitim materijalima) ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ISHOD: OŠ LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad te radove drugih učenika i opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika,	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima:	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika,	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih

likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda	osobnog doživljaja, likovnog jezika te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	likovnih materijala i tehnika, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.
učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu	Aktivnosti opisivanja događaju se tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka uz poticaj i navođenje.	Aktivnosti opisivanja događaju se većinom po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.	Aktivnosti opisivanja događaju se jednako tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.
učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu, ali ga je potrebno motivirati kako bi ga izrekao.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.

UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD: OŠ LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnom ili vizualnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – prepoznaje različite namjene urbanog prostora	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – prepoznaje različite namjene urbanog prostora	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – prepoznaje i razlikuje različite namjene urbanog prostora	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – prepoznaje, razlikuje i opisuje različite namjene urbanog prostora
kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...)	Učenik kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica)	Učenik kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje).	Učenik kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...)
razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama	Učenik prepoznaje karakteristike pisma: veličina, debljina i oblik slova te pisma oblikovanih različitim alatima.	Učenik prepoznaje i razlikuje karakteristike pisma: veličina, debljina i oblik slova te pisma oblikovanih različitim alatima.	Učenik prepoznaje, razlikuje, opisuje i objašnjava razlike i karakteristike pisma: veličina, debljina i oblik slova te pisma oblikovanih različitim alatima.
uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima	Učenik većinom uspješno u svom radu kombinira sliku i tekst koristeći	Učenik uspješno u svom radu kombinira sliku i tekst koristeći	Učenik kreativno i konstruktivno u svom radu kombinira sliku i tekst koristeći zadane

	zadane elemente te prepoznaje odnose slike i teksta u njemu bliskim tiskovinama (strip, slikovnice, udžbenici, dječji časopisi).	zadane elemente te prepoznaje i razlikuje te često i opisuje odnose slike i teksta u njemu bliskim tiskovinama (strip, slikovnice, udžbenici, dječji časopisi).	elemente te uočava, razlikuje i dovodi u vezu kojom promišlja i objašnjava odnose slike i teksta u njemu bliskim tiskovinama (strip, slikovnice, udžbenici, dječji časopisi).
koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja	Učenik povremeno koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja, ali ga je potrebno navoditi ili dodatno ga poticati kako bi došao do vlastite ideje (sklon kopiranju vršnjačkih ideja).	Učenik koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.	Učenik kombinira i inovira različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.
<p>ISHOD: OŠ LK C.2.2.</p> <p>Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom</p> <p>Razrada ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. ✓ Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja. 		<p>Ostvarivanje navedenoga ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.</p>	

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za dodani element: **Odgojni učinci rada.**

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	<p>Učenik ne želi raditi ni kao dio skupine niti samostalno čak ni uz stalne poticaje.</p> <p>Ne prihvaća pravila.</p> <p>Neprimjereno se ponaša u radu.</p> <p>Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje.</p> <p>Nema razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Ne nosi pribor za rad.</p> <p>Ne reagira na opomenu.</p>	<p>U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja.</p> <p>Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista.</p> <p>Neprimjereno se ponaša u radu.</p> <p>Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja.</p> <p>Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu.</p> <p>Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno.</p> <p>Često ne reagira na opomenu.</p>	<p>Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća samo određena postavljena pravila.</p> <p>U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja.</p> <p>Ponekada zaboravlja pribor za rad.</p>	<p>Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja.</p> <p>U radu se uglavnom ponaša primjereno.</p> <p>Nosi pribor za rad.</p>	<p>Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu.</p> <p>U radu se ponaša primjereno.</p> <p>Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti.</p> <p>Sve dodatne zadatke prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.</p>

NASTAVNI PREDMET: GLAZBENA KULTURA

Domene

- ✓ *Domena A: Slušanje i upoznavanje glazbe*
- ✓ *Domena B: Izražavanje glazbom i uz glazbu*
- ✓ *Domena C: Glazba u kontekstu*

Obvezni elementi vrednovanja u 1. razredu OŠ su:

- *Slušanje i poznavanje glazbe*
- *Izražavanje glazbom i uz glazbu*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Glazbenu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Glazbena kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od odličnog do dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Glazbena kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata jer postignuće u tim aktivnostima ovisi o glazbenim sposobnostima učenika, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja (mogućnost koja je napomenuta i u Kurikulumu) i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

DOMENA A. SLUŠANJE I UPOZNAVANJE GLAZBE**ISHOD: OŠ GK A.2.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.**

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba)	Poznaje manji dio obrađenih dijelova skladbi različitih vrsta glazbe ali ih nije u mogućnosti razvrstati po navedenim stilovima.	Poznaje dio obrađenih cjelovitih skladbi ili dijelova različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) i uz poticaj ih razvrstava po navedenim stilovima.	Poznaje većinu obrađenih cjelovitih skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) te ih je u mogućnosti samostalno razvrstati po navedenim stilovima.

ISHOD: OŠ GK A.2.2. Učenik temeljem slušanja, razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama isključivo uz pomoć učitelja te uspoređujući sa prethodno slušanim skladbama i sastavnicama u njima.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama.	Temeljem slušanja samostalno uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama imenujući i razlikujući jednu od druge.

DOMENA B. IZRAŽAVANJE GLAZBOM I UZ GLAZBU**ISHOD: OŠ GK B.2.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.**

	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu	Isključivo uz poticaj sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, teško usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Nevoljko i nerealno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Uglavnom sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Rado i aktivno sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Realno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu te daje sugestije za poboljšanje iste.

ISHOD: OŠ GK B.2.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
-----------------------	--------------	-------------------	----------------

pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika)	Nevoljko pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom ne uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno i rado pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).
---	--	--	--

ISHOD: OŠ GK B.2.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice	Uz poticaj i intervencije učitelja izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe. Potrebno učestalo skretanje pozornosti na uvažavanje glazbeno-izražajnih sastavnica.	Uglavnom samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uz povremeno skretanje pozornosti na glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno i rado izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice.

ISHOD: OŠ GK B.2.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka	Tek uz poticaj stvara melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka.	U skupini stvara jednostavne melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka.	Samostalno stvara kreativne i složene melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka.
svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi	Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ne nepravilan i često nenamjenski način te uz čestu intervenciju i korekciju učitelja.	Svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi uz manja odstupanja u tekstu i/ili ritmu. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira uglavnom točno.	Samostalno svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme ili brojalice koje pjeva/izvodi. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira točno. Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ispravno.

DOMENA C: GLAZBA U KONTEKSTU

ISHOD: ISHOD:OŠ GK C.2.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
-----------------------	--------------	-------------------	----------------

na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.)	Glazbene primjere sluša uz česta skretanja pozornosti na sadržaje slušanja. Teško i uz poticaje prepoznaje različite uloge glazbe.	Pozorno sluša glazbene primjere uz manje intervencije učitelja. Dio slušanih glazbenih primjera pravilno kategorizira po ulozi (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Slušanjem glazbenih primjera samostalno prepoznaje različite uloge glazbe. Samoinicijativno i samostalno daje primjere i ostalih skladbi u istoj vrsti glazbe.
---	--	--	--

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za treći i nadodani element: **Odgojni učinci rada.**

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	<p>Niti uz poticaj ne želi raditi kao dio skupine niti samostalno.</p> <p>Ne prihvaća pravila.</p> <p>Neprimjereno se ponaša u radu.</p> <p>Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje.</p> <p>Nema razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Ne nosi pribor za rad.</p> <p>Ne reagira na opomenu.</p>	<p>U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja.</p> <p>Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista.</p> <p>Neprimjereno se ponaša u radu.</p> <p>Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja.</p> <p>Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu.</p> <p>Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno.</p> <p>Često ne reagira na opomenu.</p>	<p>Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća samo određena postavljena pravila.</p> <p>U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja.</p> <p>Ponekada zaboravlja pribor za rad.</p>	<p>Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja.</p> <p>U radu se uglavnom ponaša primjereno.</p> <p>Nosi pribor za rad.</p>	<p>Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu.</p> <p>U radu se ponaša primjereno.</p> <p>Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti.</p> <p>Sve dodatne zadatke (izrada plakata, jednostavnih glazbala..) prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.</p>

NASTAVNI PREDMET: MATEMATIKA

Domene u nastavnome predmetu Matematika jesu:

- brojevi
- algebra i funkcije
- oblik i prostor
- mjerenje
- podatci, statistika i vjerojatnost

Elementi vrednovanja u nastavnome predmetu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina:

- opisuje matematičke pojmove
- odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi
- provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata
- upotrebljava i povezuje matematičke koncepte.

2. Matematička komunikacija:

- koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanome izražavanju
- koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka
- prelazi između različitih matematičkih prikaza
- svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama
- postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze opseg izvorno postavljenoga pitanja
- organizira informacije u logičku strukturu
- primjereno se koristi tehnologijom.

3. Rješavanje problema:

- *prepoznaje relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja*
- *uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema*
- *modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu*
- *ispravno rješava probleme u različitim kontekstima*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema*
- *generalizira rješenje.*

Sadržaji vrednovanja u nastavi Matematike su:

- *usmena ispitivanja*
- *opažanja izvedbe u nekoj aktivnosti*
- *analiza mape radova*
- *procjena učeničke rasprave*
- *analiza učeničkih izvješća*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Matematiku.

BROJEVI

ISHOD: MAT OŠ A.2.1. Služi se prirodnim brojevima do 100 u opisivanju i prikazivanju količine i redosljeda.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
broji, čita i zapisuje brojkom i brojevnom riječi te uspoređuje prirodne brojeve do 100	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>broji, čita i zapisuje brojkom i brojevnom riječi te uspoređuje prirodne brojeve do 100</i> “ po zadanim elementima.	Uz metodički predložak djelomično čita i zapisuje brojeve do 100 brojkama i zadanim brojevnim riječima.	Čita uz pomoć i prepisuje brojeve do 100 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Čita i zapisuje brojeve do 100 i nulu brojkama i brojevnim riječima uz manje greške.	Uredno i točno čita i zapisuje brojeve do 100 i nulu brojkama i brojevnim riječima.
prikazuje brojeve na različite načine	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prikazuje brojeve na različite načine</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prikazuje brojeve na različite načine.	Djelomično rastavlja brojeve na ponuđene načine.	Prikazuje brojeve na različite načine uz manji poticaj.	Samostalno i točno rastavlja brojeve do 100 na različite načine.
uočava odnose među dekadskim jedinicama (jedinice, desetice, stotice)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava odnose među dekadskim jedinicama</i> “ po zadanim elementima.	Teško i uz stalnu pomoć uočava razlike među dekadskim jedinicama.	Uz manje poticaje prikazuje dvoznamenkaste brojeve u tablici mjesnih vrijednosti ili na brojevnoj crti.	Prikazuje dvoznamenkaste brojeve u tablici mjesnih vrijednosti ili na brojevnoj crti.	Lako i brzo uočava odnose među dekadskim jedinicama samostalno ih smještajući u tablicu mjesnih vrijednosti ili na brojevnju crtu.
objašnjava odnos broja i vrijednosti pojedine znamenke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava odnos broja i vrijednosti pojedine znamenke</i> “ po zadanim elementima.	Sa poteškoćama uviđa odnos broja i znamenke te njihove vrijednosti.	Djelomično točno objašnjava odnos broja i vrijednosti znamenaka.	Objašnjava odnos broja i vrijednosti pojedine znamenke.	U zapisu broja objašnjava vrijednost pojedine znamenke upotrebljavajući brojeve u prikazu količine.

razlikuje glavne i redne brojeve do 100	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje glavne i redne brojeve do 100</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje glavne i redne brojeve do 100 ali usmeno niti u primjeni ne objašnjava razliku.	Prepoznaje i razlikuje redne i glavne brojeve, ispravno ih koristi uz stalna podsjećanja.	Objašnjava razliku između rednih i glavnih brojeva, koristeći se njima uz manje poticaje.	U izgovoru i pisanju ispravno se koristi rednim brojevima do 100 za prikazivanje redoslijeda u različitim situacijama.
---	---	--	---	---	--

ISHOD: MAT OŠ A.2.2. Koristi se rimskim brojkama do 12.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
nabraja osnovne i pomoćne rimske znamenke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>nabraja osnovne i pomoćne rimske znamenke</i> “ po zadanim elementima.	Nabraja samo osnovne rimske znamenke po brojevnom nizu.	Nabraja osnovne i pomoćne rimske znamenke.	Nabraja osnovne i pomoćne rimske znamenke na različite načine smještajući ih na brojevnu crtu.	Barata osnovnim i pomoćnim rimskim znamenkama (smješta ih na brojevnu vrtu, računa njima, rješava problemske zadatke zadane rimskim znamenkama).
objašnjava pravila pisanja rimskih brojki	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava pravila pisanja rimskih brojki</i> “ po zadanim elementima.	Samo uz konkretne primjere i dodatne naputke objašnjava pravila pisanja rimskih brojki.	Djelomično objašnjava pravila pisanja rimskih brojki, primjenjuje ih uz poticaj.	Objašnjava pravila pisanja rimskih brojki.	Primjenjuje i objašnjava pravila pisanja rimskih brojki.
rimskim znamenkama zapisuje i čita brojeve do 12	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>rimskim znamenkama zapisuje i čita brojeve do 12</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka čita i zapisuje brojeve do 12 rimskim znamenkama.	S djelomičnom točnošću čita i zapisuje brojeve do 12 rimskim znamenkama.	Čita i zapisuje brojeve do 12 rimskim znamenkama.	Točno i samostalno čita i zapisuje brojeve do 12 rimskim znamenkama.

ISHOD: MAT OŠ A.2.3. Zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 100.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 100	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 100</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 100.	Djelomično točno mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 100.	Uz manje nesigurnosti mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 100.	Brzo, sigurno i točno mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 100.
primjenjuje svojstvo komutativnosti te vezu među računskim operacijama	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje svojstvo komutativnosti te vezu</i> “	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika i vezu zbrajanja i oduzimanja završavajući započete	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika na različite načine isključivo prema riješenim modelima	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika na različite načine uz manje greške i pomoć, uočava vezu	Uočava pravilo komutativnosti i primjenjuje ga

	<i>među računskim operacijama“</i> po zadanim elementima.	jednostavne primjere i uz pomoć učitelja.	zadataka, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja no ne uočava njezinu konkretnu primjenu.	zbrajanja i oduzimanja te se njome služi uz poticaj.	samostalno i točno, koristi se vezom zbrajanja i oduzimanja olakšavajući si rješavanje zadataka.
procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja“</i> po zadanim elementima.	Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja samo na najočitijim primjerima i uz navođenje.	Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja samo na najočitijim primjerima.	Uglavnom precizno procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja.	Precizno procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja u svim zadanim zadacima.
zbraja i oduzima više brojeva	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>zbraja i oduzima više brojeva“</i> po zadanim elementima.	Djelomičnom točnošću zbraja i oduzima tri broja.	Zbraja i oduzima više brojeva prema zadanim smjernicama i nestalnom točnošću.	Uz manje nesigurnosti zbraja i oduzima više brojeva grupirajući ih u skupine radi bržeg i lakšeg rješavanja zadataka.	Zbraja i oduzima više brojeva grupirajući ih u skupine radi bržeg i lakšeg rješavanja zadataka.
rješava tekstualne zadatke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>rješava tekstualne zadatke“</i> po zadanim elementima.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke isključivo uz stalnu asistenciju i pomoć pri postavljanju zadatka.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke za nestalnom razinom točnosti..	Rješava tekstualne zadatke uz manju nesigurnost.	Samostalno i točno rješava složenije tekstualne zadatke.

ISHOD: MAT OŠ A.2.4. Množi i dijeli u okviru tablice množenja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
množi uzastopnim zbrajanjem istih brojeva.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>množi uzastopnim zbrajanjem istih brojeva“</i> po zadanim elementima.	Množi uzastopnim zbrajanjem istih brojeva koristeći grafičkim prikazima.	Množi uzastopnim zbrajanjem istih brojeva s djelomičnom točnošću.	Množi uzastopnim zbrajanjem istih brojeva uz manje nesigurnosti.	Sigurno, točno i brzo množi uzastopnim zbrajanjem istih brojeva.
dijeli uzastopnim oduzimanjem istih brojeva.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>dijeli uzastopnim oduzimanjem istih brojeva“</i> po zadanim elementima.	Dijeli uzastopnim oduzimanjem istih brojeva koristeći grafičkim prikazima.	Dijeli uzastopnim oduzimanjem istih brojeva s djelomičnom točnošću.	Dijeli uzastopnim oduzimanjem istih brojeva uz manje nesigurnosti.	Sigurno, točno i brzo dijeli uzastopnim oduzimanjem istih brojeva.
množi i dijeli u okviru tablice množenja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>množi i dijeli u okviru tablice</i>	Množi i dijeli u okviru tablice množenja	Množi i dijeli u okviru tablice množenja s djelomičnom točnošću.	Mentalno množi i dijeli u okviru tablice množenja s manjom nesigurnošću.	Sigurno i brzo mentalno množi i dijeli u okviru tablice množenja.

	<i>množenja</i> “ po zadanim elementima.	povremeno se koristeći grafičkim prikazima.			
određuje višekratnike zadanoga broja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje višekratnike zadanoga broja</i> “ po zadanim elementima.	Određuje višekratnike zadanoga broja isključivo po nizu brojeva i na najjednostavnijim primjerima.	Određuje višekratnike zadanoga broja isključivo po nizu brojeva, svaki puta prebrojavajući od najmanjega.	Određuje višekratnike zadanoga broja i izvan niza brojeva uz manje nesigurnosti.	Određuje višekratnike svih zadanih brojeva točno i samostalno.
određuje polovinu, trećinu, četvrtinu itd. zadanoga broja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje polovinu, trećinu, četvrtinu itd. zadanoga broja</i> “ po zadanim elementima.	Pomoću grafičkog prikaza i asistenciju učitelja određuje polovinu, trećinu, četvrtinu itd. zadanoga broja.	Određuje polovinu, trećinu, četvrtinu itd. zadanoga broja pomoću grafičkog prikaza.	Određuje polovinu, trećinu, četvrtinu itd. zadanoga broja te ih grafički obilježava, tekstualne zadatke u kojima se ti matematički termini koriste rješava uz poticaj.	Barata pojmovima: polovina, trećina, četvrtina, prikazuje ih grafički te računa tekstualne zadatke u kojima se ti matematički termini koriste.
određuje parne i neparne brojeve	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje parne i neparne brojeve</i> “ po zadanim elementima.	Uz nesigurnost određuje parne i neparne brojeve.	Određuje parne i neparne brojeve.	Određuje parne i neparne brojeve uočavajući kriterije podjele brojeva na parne i neparne.	Određuje parne i neparne brojeve primjenom kriterija podjele brojeva na parne i neparne.
primjenjuje vezu množenja i dijeljenja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje vezu množenja i dijeljenja</i> “ po zadanim elementima.	Rabi vezu množenja i dijeljenja završavajući započete jednostavne primjere i uz pomoć učitelja.	Rabi vezu množenja i dijeljenja isključivo prema riješenim modelima zadataka, uočava vezu množenja i dijeljenja no ne uočava njezinu konkretnu primjenu.	Uočava vezu množenja i dijeljenja te se njome služi uz poticaj.	Koristi se vezu množenja i dijeljenja olakšavajući si rješavanje zadataka.
primjenjuje svojstvo komutativnosti množenja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje svojstvo komutativnosti množenja</i> “ po zadanim elementima.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje faktora na različite načine završavajući započete jednostavne primjere.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje faktora na različite načine isključivo prema riješenim modelima zadataka.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje faktora na različite načine uz manje greške i pomoć.	Uočava pravilo komutativnosti množenja i primjenjuje ga samostalno i točno.

primjenjuje vezu množenja i dijeljenja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje vezu množenja i dijeljenja</i> “ po zadanim elementima.	Rabi vezu množenja i dijeljenja završavajući započete jednostavne primjere i uz pomoć učitelja.	Rabi vezu množenja i dijeljenja isključivo prema riješenim modelima zadataka, uočava vezu množenja i dijeljenja no ne uočava njezinu konkretnu primjenu.	Rabi vezu množenja i dijeljenja na različite načine uz manje greške i pomoć, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja te se njome služi uz poticaj.	Uočava vezu množenja i dijeljenja i primjenjuje ju samostalno i točno, koristi se vezom množenja i dijeljenja olakšavajući si rješavanje zadataka.
izvodi četiri jednakosti	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izvodi četiri jednakosti</i> “ po zadanim elementima.	Izvodi četiri jednakosti ne uviđajući povezanost među njima čak ni uz navođenje.	Izvodi četiri jednakosti uviđajući povezanost među njima tek uz navođenje.	Izvodi četiri jednakosti uviđajući povezanost među, primjenjuje njihovu vezu uz povremena podsjećanja.	Temeljem predznanja o vezi zbrajanja i oduzimanja uočava vezu množenja i dijeljenja i rješava četiri jednakosti.
imenuje članove računskih operacija	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje članove računskih operacija</i> “ po zadanim elementima.	Imenuje članove računskih operacija nestalnom točnošću.	Imenuje članove računskih operacija uz manje nesigurnosti.	Točno imenuje članove računskih operacija, uglavnom točno rješava tekstualne zadatke u kojima se javljaju imena članova računskih operacija.	Brzo i točno imenuje članove računskih operacija, točno rješava tekstualne zadatke u kojima se javljaju imena članova računskih operacija.
poznaje ulogu brojeva 1 i 0 u množenju i dijeljenju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>poznaje ulogu brojeva 1 i 0 u množenju i dijeljenju</i> “ po zadanim elementima.	Na nivou prisjećanja poznaje ulogu brojeva 1 i 0 u množenju i dijeljenju	Poznaje ulogu brojeva 1 i 0 u množenju i dijeljenju.	Na konkretnim primjerima, uz manju nesigurnost, primjenjuje ulogu brojeva 1 i 0 u množenju i dijeljenju.	Na konkretnim primjerima, točno i sigurno, primjenjuje ulogu brojeva 1 i 0 u množenju i dijeljenju.
množi i dijeli brojem 10	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>množi i dijeli brojem 10</i> “ po zadanim elementima.	Množi i dijeli brojem 10 uz djelomičnu točnost.	Množi i dijeli brojem 10 uz manje nesigurnosti.	Množi i dijeli brojem 10.	Točno, sigurno i brzo množi i dijeli brojem 10.
u zadacima s nepoznatim članom određuje nepoznati broj primjenjujući vezu množenja i dijeljenja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>u zadacima s nepoznatim članom određuje nepoznati broj primjenjujući vezu</i> “	U jednostavnim zadacima s nepoznatim članom uz pomoć učitelja određuje nepoznati broj, uz sugestije	U zadacima s nepoznatim članom uz povremenu pomoć učitelja određuje nepoznati broj, uz sugestije primjenjuje	U zadacima s nepoznatim članom određuje nepoznati broj, uz podsjećanja primjenjuje vezu množenja i dijeljenja.	U zadacima s nepoznatim članom samostalno određuje nepoznati broj, samoinicijativno primjenjuje vezu množenja i dijeljenja.

	<i>množenja i dijeljenja</i> “ po zadanim elementima.	primjenjuje vezu množenja i dijeljenja.	vezu množenja i dijeljenja.		
rješava tekstualne zadatke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>rješava tekstualne zadatke</i> “ po zadanim elementima.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke isključivo uz stalnu asistenciju i pomoć pri postavljanju zadatka.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke za nestalnom razinom točnosti..	Rješava tekstualne zadatke uz manju nesigurnost.	Samostalno i točno rješava složenije tekstualne zadatke.

ISHOD: MAT OŠ A.2.5. Primjenjuje pravila u računanju brojevnih izraza sa zagradama.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
rješava zadatke sa zagradama	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>rješava zadatke sa zagradama</i> “ po zadanim elementima.	Rješava jednostavnije zadatke sa zagradama slijedeći započete matematičke primjere.	Rješava jednostavnije zadatke sa zagradama.	Uglavnom točno rješava zadatke sa zagradama s više od dvije računске operacije.	Samostalno računa sa zagradama s više od dviju računskih operacija.
primjenjuje pravila u rješavanju tekstualnih zadataka	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje pravila u rješavanju tekstualnih zadataka</i> “ po zadanim elementima.	Tekstualne zadatke rješava isključivo po zadanom modelu i uz grafički prikaz.	Uz pomoć i podsjećanje na pravila rješava tekstualne zadatke.	Primjenjuje pravila u rješavanju tekstualnih zadataka.	Obrazlaže matematička pravila pri rješavanju tekstualnih zadataka, samostalno konstruirajući nove zadatke sa istim pravilima.

ISHOD: MAT OŠ A.2.6. Primjenjuje četiri računске operacije te odnose među brojevima.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Primjenjuje usvojene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju različitih tipova zadataka u	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje usvojene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju različitih tipova zadataka u</i>	Uz pomoć učitelja i po zadanom modelu postavlja jednostavniji problem, rješava ga uz dodatne naputke.	Postavlja jednostavniji matematički problem, rješava ga uz dodatne naputke i provjerava rezultat.	Postavlja i analizira jednostavniji problem, planira njegovo rješavanje odabirom odgovarajućih matematičkih pojmova i postupaka, rješava ga i provjerava rezultat.	Postavlja i analizira matematički problem, planira njegovo rješavanje odabirom odgovarajućih matematičkih pojmova i postupaka, točno ga rješava i samostalno provjerava rezultat.

svakodnevnim situacijama.	<i>svakodnevnim situacijama</i> “ po zadanim elementima.				
---------------------------	--	--	--	--	--

ALGEBRA I FUNKCIJE

ISHOD: MAT OŠ B.2.1. Prepoznaje uzorak i kreira niz objašnjavajući pravilnost nizanja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
uočava pravilnosti nizanja brojeva, objekata, aktivnosti i pojava	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava pravilnosti nizanja brojeva, objekata, aktivnosti i pojava</i> “ po zadanim elementima.	Teško određuje uzorak nizanja.	Uglavnom samostalno uočava uzorak nizanja.	Uočava uzorak nizanja.	Uočava uzorak nizanja te stvara vlastite nizove prema određenim kriterijima.
određuje višekratnike kao brojevni niz	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje višekratnike kao brojevni niz</i> “ po zadanim elementima.	Jednostavnim riječima opisuje kriterije nizanja najjednostavnijih primjera (2, 5, 10) i nastavlja stvarati nizove navedenim brojevima.	Jednostavnim riječima opisuje kriterije nizanja višekratnika i uz pomoć učitelja nastavlja niz.	Opisuje kriterije nizanja višekratnika i nastavlja niz.	Samostalno i točno određuje nizove višekratnika svih zadanih brojeva
kreira nizove	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>kreira nizove</i> “ po zadanim elementima.	Uz dodatne primjere i poticaje kreira najjednostavnije nizove.	Jednostavnim riječima opisuje kriterije nizanja i uz pomoć učitelja nastavlja niz.	Kreira nizove i opisuje kriterije nizanja.	Samostalno uočava kriterije nizova te niže sve zadane brojeve po zadanim kriterijima.
objašnjava kriterije nizanja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava kriterije nizanja</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalni poticaj i dodatne primjere objašnjava kriterije nizanja.	Uz poticaj objašnjava kriterije nizanja.	Uglavnom samostalno objašnjava kriterije nizanja.	Ispravnim argumentima objašnjava kriterije nizanja dajući svoje primjere.

ISHOD: MAT OŠ B.2.2. Određuje vrijednost nepoznatoga člana jednakosti.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
određuje vrijednost nepoznatoga člana u jednakosti i dobiveno rješenje provjerava	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje vrijednost nepoznatog člana u jednakosti, dobiveno</i> “	Određuje vrijednost nepoznatoga člana u računskome izrazu isključivo uz grafički	Određuje vrijednost nepoznatoga člana u računskome izrazu uz povremenu pomoć učitelja.	Određuje vrijednost nepoznatoga člana u računskome izrazu uz manju nesigurnost.	Točno određuje vrijednost nepoznatoga člana u jednakosti i dobiveno rješenje provjerava.

	<i>rješenje provjerava“ po zadanim elementima.</i>	prikaz ili pomoć učitelja.			
primjenjuje svojstva računskih operacija	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje svojstva računskih operacija“</i> po zadanim elementima.	Primjenjuje svojstva računskih operacija isključivo dovršavajući najjednostavnije zadatke u kojima su ona prikazana, ne uviđajući poveznicu.	Primjenjuje svojstva računskih operacija isključivo dovršavajući zadatke u kojima su prikazana određena svojstva.	Uz povremena podsjećanja na ista primjenjuje svojstva računskih operacija.	Pravilno i samostalno primjenjuje naučena svojstva računskih operacija.
primjenjuje veze među računskim operacijama	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje veze među računskim operacijama“</i> po zadanim elementima.	Primjenjuje veze među računskim operacijama isključivo dovršavajući najjednostavnije zadatke u kojima su one prikazane, ne uviđajući poveznicu.	Primjenjuje veze među računskim operacijama isključivo dovršavajući zadatke kojima su naznačene određene veze.	Uz povremena podsjećanja primjenjuje veze među računskim operacijama olakšavajući i ubrzavajući računanje.	Samoinicijativno primjenjuje veze među računskim operacijama olakšavajući i ubrzavajući računanje.
prošireni sadržaji: rabi slovo kao oznaku za broj	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>rabi slovo kao oznaku za broj“</i> po zadanim elementima.	Isključivo uz asistenciju rješava zadatke u kojima se slovo koristi kao oznaka za broj.	Uz grafičke primjere i navođenje uviđa brojevu vrijednost slova.	Rabi slovo kao oznaku za broj.	Rabi slovo kao oznaku za broj shvaćajući slovo kao nepoznanicu, samostalno ga rabi u problemskim zadacima.

OBLIK I PROSTOR

ISHOD: MAT OŠ C.2.1. Opisuje i crta dužine.

RADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
spaja točke crtama	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>spaja točke crtama“</i> po zadanim elementima.	Uz dodatne naputke i objašnjenja spaja točke crtama.	Spaja točke crtama.	Spaja točke različitim zadanim vrstama crta.	Spaja točke različitim zadanim vrstama crta vodeći računa o urednosti crteža.
opisuje dužinu kao najkraću spojnicu dviju točaka	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje dužinu kao najkraću spojnicu dviju točaka“</i> po zadanim elementima.	Koristeći se skicama i konkretnim primjerima prepoznaje dužinu kao najkraću spojnicu dviju točaka.	Opisuje dužinu kao najkraću spojnicu dviju točaka oslanjajući se na jednostavnije primjere.	Opisuje dužinu kao najkraću spojnicu dviju točaka.	Primjerima i protuprimjerima dokazuje da je dužina najkraća spojnicu dviju točaka.

određuje krajnje točke dužine	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje krajnje točke dužine</i> “ po zadanim elementima.	Određuje i označava krajnje točke dužine uz asistenciju učitelja.	Određuje krajnje točke dužine označavajući ih uz podsjećanje na dogovorene oznake.	Određuje krajnje točke dužine dogovorenim oznakama.	Koristeći slova engleske abecede samostalno i pravilno određuje krajnje točke dužine.
crta dužinu i primjenjuje oznaku za dužinu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>crta dužinu i primjenjuje oznaku za dužinu</i> “ po zadanim elementima.	Crta dužinu uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Crta dužinu uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način, imenuje dužine uglavnom redovno primjenjujući oznake za dužine.	Uredno crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način, imenuje dužine pravilno primjenjujući oznake za dužine.
određuje pripadnost točaka dužini	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje pripadnost točaka dužini</i> “ po zadanim elementima.	Određuje pripadnost točaka dužini metodom pokušaja i pogrešaka.	Određuje pripadnost točaka dužini uz povremene nesigurnosti.	Određuje pripadnost točaka dužini.	Određuje pripadnost točaka dužini uz definiranje njihovog međusobnog odnosa.
određuje bridove geometrijskih tijela i stranice geometrijskih likova kao dužine	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje bridove geometrijskih tijela i stranice geometrijskih likova kao dužine</i> “ po zadanim elementima.	Uz konkretan grafički prikaz ili model određuje da su dužine bridovi ili stranice geometrijskih tijela ili likova.	Određuje bridove geometrijskih tijela i stranice geometrijskih likova kao dužine, njihov suodnos ne prikazuje matematičkim jezikom.	Određuje bridove geometrijskih tijela i stranice geometrijskih likova kao dužine te njihov suodnos prikazuje matematičkim jezikom uz manje nesigurnosti.	Opisuje međusobni odnos dužina na geometrijskim likovima i tijelima matematičkim jezikom.

ISHOD: MAT OŠ C.2.2. Povezuje poznate geometrijske objekte.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
opisuje plohe (strane) kocke, kvadra i piramide kao likove, bridove kao dužine, a vrhove kao točke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje plohe (strane) kocke, kvadra i piramide kao likove, bridove kao dužine, a vrhove kao točke</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć učitelja te uz prisustvo modela opisuje strane kocke, kvadra i piramide kao likove, bridove kao dužine, a vrhove kao točke.	Opisuje strane kocke, kvadra i piramide kao likove, bridove kao dužine, a vrhove kao točke.	Opisuje i označava strane kocke, kvadra i piramide kao likove, bridove kao dužine, a vrhove kao točke.	Povezuje, uspoređuje i prikazuje strane kocke, kvadra i piramide kao likove, bridove kao dužine, a vrhove kao točke.
opisuje stranice i vrhove trokuta, pravokutnika i	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje stranice i vrhove trokuta,</i>	Uz dodatna usmjeravanja opisuje stranice i vrhove	Opisuje stranice i vrhove trokuta, pravokutnika i kvadrata	Povezuje odnose među geometrijskim tijelima i	Povezuje, uspoređuje i obrazlaže odnose među geometrijskim tijelima i

kvadrata kao dužine, odnosno točke	<i>pravokutnika i kvadrata kao dužine, odnosno točke</i> po zadanim elementima.	trokuta, pravokutnika i kvadrata kao dužine, odnosno točke.	kao dužine, odnosno točke.	likovima te dužinama i točkama.	likovima te dužinama i točkama.
------------------------------------	---	---	----------------------------	---------------------------------	---------------------------------

MJERENJE

ISHOD: MAT OŠ D.2.1. Služi se jedinicama za novac.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje hrvatske novčanice i kovanice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice.	Prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice.	Uspoređuje i razvrstava hrvatske kovanice i novčanice.	Razvrstava po vrijednosti hrvatske kovanice i novčanice.
poznaje odnos veće i manje novčane jedinice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>poznaje odnos veće i manje novčane jedinice</i> “ po zadanim elementima.	Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica, uz asistenciju računa s novcem jednostavnije zadatke.	Prema zadanim smjernicama i predlošcima uviđa vrijednost kovanica i novčanica.	Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica.	Objašnjava i demonstrira vrijednost kovanica i novčanica.
služi se jedinicama za novac i znakovima njegovih jediničnih vrijednosti	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>služi se jedinicama za novac i znakovima njegovih jediničnih vrijednosti</i> “ po zadanim elementima.	Služi se jedinicama za novac i znakovima njegovih jediničnih vrijednosti pri jednostavnijim radnjama.	Služi se jedinicama za novac i znakovima njegovih jediničnih vrijednosti uz pomoć i zadane primjere.	Služi se jedinicama za novac i znakovima njegovih jediničnih vrijednosti.	Služi se jedinicama za novac i znakovima njegovih jediničnih vrijednosti, shvaća vrijednost novca, primjenjuje znanje na svakodnevne situacije.
računa s jedinicama za novac (u skupu brojeva do 100)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>računa s jedinicama za novac (u skupu brojeva do 100)</i> “ po zadanim elementima.	Uz asistenciju računa s novcem jednostavnije zadatke.	Računa s novcem jednostavnije zadatke.	Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica te računa s novcem u skupu brojeva do 100.	Lako i brzo računa s novcem u skupu brojeva do 100.

ISHOD: MAT OŠ D.2.2. Procjenjuje, mjeri i crta dužine zadane duljine.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
mjeri nestandardnim mjernim jedinicama (na primjer korakom, laktom, pedljem, palcem)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri nestandardnim mjernim jedinicama</i> “ po zadanim elementima.	Uz vođenje mjeri nestandardnim mjernim jedinicama (korakom, palcem).	Nestandardnim mjernim jedinicama (korakom, laktom, pedljem, palcem).	Mjeri nestandardnim mjernim jedinicama (korakom, laktom, pedljem, palcem).	Mjeri nestandardnim mjernim jedinicama (korakom, laktom, pedljem, palcem) uspoređujući ih i

					povezujući sa standardnim mjernim jedinicama.
poznaje jedinične dužine za mjerenje dužine i njihov međusobni odnos (metar i centimetar)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>poznaje jedinične dužine za mjerenje dužine i njihov međusobni odnos</i> “ po zadanim elementima.	Poznaje jedinične dužine za mjerenje dužine, ne uočava međusobni odnos metra i centimetra.	Poznaje jedinične dužine za mjerenje dužine, uočava međusobni odnos metra i centimetra tek uz pomoć učitelja.	Razlikuje i objašnjava jedinične dužine za mjerenje dužine, procjenjuje međusobni odnos metra i centimetra.	Dovodi u vezu jedinične dužine za mjerenje dužine, tumači međusobni odnos metra i centimetra.
imenuje i crta dužinu zadane duljine	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri nestandardnim mjernim jedinicama</i> “ po zadanim elementima.	Imenuje dužinu, crta dužinu zadane duljine ne koristeći se geometrijskim priborom ili ga koristi na nepravilan način.	Imenuje dužinu, crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom tek uz podsjećanje na korištenje i pravilnu primjenu istoga.	Imenuje i crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom uglavnom na ispravan način.	Imenuje i crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom uvijek i na ispravan način.
mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i neprecizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Neprecizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Točno i precizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.
zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice</i> “ po zadanim elementima.	Proizvoljno zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Uz poticaj zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Rangira i zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice objašnjavajući razliku između istih.
duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Uglavnom točno duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima dajući objašnjenja za svaki zapis.

procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima</i> “ po zadanim elementima.	Teško procjenjuje duljinu dužine i jednostavnije primjere usporedbe udaljenosti objekata u metrima.	Uz pomoć i predloške procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima.	Procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima.	Točno procjenjuje duljinu dužine i udaljenosti objekata u metrima.
računa s jedinicama za mjerenje dužine (u skupu brojeva do 100)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>računa s jedinicama za mjerenje dužine</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom netočno računa s jedinicama za mjerenje dužine u skupu brojeva do 100.	S djelomičnom točnošću računa s jedinicama za mjerenje dužine u skupu brojeva do 100.	Uz manju nesigurnost računa s jedinicama za mjerenje dužine u skupu brojeva do 100.	Samostalno i točno računa s jedinicama za mjerenje dužine u skupu brojeva do 100.

ISHOD: MAT OŠ D.2.3. Procjenjuje i mjeri vremenski interval.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prati prolaznost vremena na satu ili štoperici	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prati prolaznost vremena na satu ili štoperici</i> “ po zadanim elementima.	Teško se snalazi u vremenu, ne povezujući mjernu jedinicu za vrijeme sa njezinim trajanjem.	Uz primjere iz svakodnevnog života prati vrijeme i određuje intervale potrebne za obavljanje određenih aktivnosti.	Uglavnom točno procjenjuje duljinu vremenskoga intervala te mjeri vremenski interval potreban za obavljanje neke aktivnosti.	Točno procjenjuje duljinu vremenskoga intervala te mjeri vremenski interval potreban za obavljanje neke aktivnosti.
navodi standardne mjerne jedinice za vrijeme (sekunda, minuta, sat, dan, tjedan, mjesec, godina), procjenjuje i mjeri prolaznost vremena odgovarajućim mjernim instrumentom i zapisuje duljinu vremenskoga intervala	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme, procjenjuje i mjeri prolaznost vremena odgovarajućim mjernim instrumentom i zapisuje duljinu vremenskoga intervala</i> “ po zadanim elementima.	Navodi standardne mjerne jedinice za vrijeme no tek uz stalnu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri prolaznost vremena.	Navodi standardne mjerne jedinice za vrijeme, uz pomoć učitelja procjenjuje i mjeri prolaznost vremena.	Navodi standardne mjerne jedinice za vrijeme, uglavnom točno procjenjuje i mjeri prolaznost vremena.	Objašnjava standardne mjerne jedinice za vrijeme, točno procjenjuje i mjeri prolaznost vremena.

navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i asistenciju navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme.	Uz teškoće navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme.	Uglavnom točno navodi odnose mjernih jedinica za vrijeme.	U zadacima primjenjuje odnose mjernih jedinica za vrijeme.
računa s jedinicama za vrijeme u skupu brojeva do 100	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>računa s jedinicama za vrijeme u skupu brojeva do 100</i> “ po zadanim elementima.	Uz malu razinu točnosti računa s jedinicama za vrijeme u skupu brojeva do 100.	Djelomično točno računa s jedinicama za vrijeme u skupu brojeva do 100.	Uz manju nesigurnost računa s jedinicama za vrijeme u skupu brojeva do 100.	Brzo i točno računa s jedinicama za vrijeme u skupu brojeva do 100.

PODACI, STATISTIKA I VJEROJATNOST

ISHOD: MAT OŠ E.2.1. Koristi se podacima iz neposredne okoline.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
promatra pojave i bilježi podatke o njima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>promatra pojave i bilježi podatke o njima</i> “ po zadanim elementima.	Promatra pojave isključivo uz usmjeravanje pažnje na iste.	Uz manju dodatnu uputu i usmjeravanje pažnje promatra pojave i bilježeći podatke o njima po zadanim algoritmima.	Promatra pojave i bilježi podatke o njima.	Sa interesom promatra pojave točno i uredno bilježeći podatke o njima.
razvrstava prikupljene podatke i prikazuje ih jednostavnim tablicama ili piktogramima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razvrstava prikupljene podatke i prikazuje ih jednostavnim tablicama ili piktogramima</i> “ po zadanim elementima.	Matematičke pojmove prikazuje isključivo crtežom uz pomoć učitelja.	Matematičke pojmove prikazuje crtežom i skupom djelomično točno, piktogramima ili tablicama samo uz pomoć i asistenciju učitelja.	Uglavnom samostalno prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica).	Samostalno prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica) te ih koristi prilikom samostalnog rješavanja zadataka.
tumači podatke iz jednostavnih tablica i piktograma	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>tumači podatke iz jednostavnih tablica i piktograma</i> “ po zadanim elementima.	Teško povezuje piktogram ili tablicu sa podacima, čita ih isključivo uz pomoć učitelja.	Čita podatke iz piktograma i tablica uz dodatne smjernice i navođenja.	Uz manju pomoć i greške čita i tumači piktograme i tablice.	Čita i tumači podatke prikazane piktogramima i jednostavnim tablicama.
provodi jednostavna istraživanja te analizira i prikazuje podatke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>provodi jednostavna istraživanja te analizira i prikazuje</i> “	Uz stalni nadzor i vođenje korak po korak provodi istraživanja, dobivene podatke	Kao član skupine provodi istraživanja te dobivene podatke prikazuje na različite	Provodi istraživanja te dobivene podatke uglavnom točno analizira i prikazuje na različite	Planski i osmišljeno provodi istraživanja te dobivene podatke vješto analizira i prikazuje na

	podatke“ po zadanim elementima.	teško povezuje i prikazuje čak i uz započete obrasce.	načine (tablice, piktogrami) sljedeći započete obrasce.	načine (tablice, piktogrami).	različite načine (tablice, piktogrami).
ISHOD: MAT OŠ E.2.2. Određuje je li neki događaj moguć ili nemoguć.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
u različitim situacijama predviđa moguće i nemoguće događaje	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>u različitim situacijama predviđa moguće i nemoguće događaje</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz pomoć u najočitijim i jednostavnijim situacijama razlikuje je li neki događaj moguć ili nemoguć.	U jednostavnijim situacijama, uz asistenciju učitelja, razlikuje je li neki događaj moguć ili nemoguć.	U jednostavnijim situacijama razlikuje je li neki događaj moguć ili nemoguć.	U složenijim situacijama razlikuje je li neki događaj moguć ili nemoguć.
objašnjava zašto je neki događaj (ne)moguć	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava zašto je neki događaj (ne)moguć</i> “ po zadanim elementima.	Razlikuje moguć od nemogućeg događaja ali nije u mogućnosti objasniti kriterije po kojima je događaj moguć ili nemoguć	Uz navođenje i davanje primjera objašnjava zašto je neki događaj (ne)moguć.	Uglavnom samostalno objašnjava zašto je neki događaj (ne)moguć.	Samostalno i argumentirano objašnjava zašto je neki događaj (ne)moguć.

NASTAVNI PREDMET: PRIRODA I DRUŠTVO

Kurikulum nastavnoga predmeta Priroda i društvo obuhvaća koncepte:

- *Organiziranost svijeta oko nas (oznaka A),*
- *Promjene i odnosi (oznaka B),*
- *Pojedinac i društvo (oznaka C)*
- *Energija (oznaka D).*

U nastavnome predmetu Priroda i društvo dva su elementa vrednovanja:

- *usvojenost znanja*
- *istraživačke vještine.*

Sadržaji vrednovanja nastavnome predmetu Priroda su:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
- obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Prirodu i društvo.

A. ORGANIZIRANOST SVIJETA OKO NAS					
ISHOD: PID OŠ A.2.1. Učenik uspoređuje organiziranost u prirodi i objašnjava važnost organiziranosti.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
opisuje i razvrstava živo od neživoga u prirodi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje i razvrstava živo od neživoga u prirodi</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje živo od neživoga u prirodi.	Prepoznaje i razlikuje, razvrstava prema smjernicama živo od neživoga u prirodi.	Opisuje i razvrstava živo od neživoga u prirodi.	Opisuje, razvrstava i opisuje živo od neživoga u prirodi te uočava razlike unutar kategorija
razvrstava biljke i životinje iz svoga okoliša u skupine prema kriteriju koji ih povezuje i objašnjava sličnosti i razlike (pripada/ne pripada skupini po nekom kriteriju, prema obliku lista, boji cvijeta, jestivo-nejestivo, voće i povrće, žitarice, prepoznaje različite načine kretanja u prirodi i sl.)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razvrstava biljke i životinje iz svoga okoliša u skupine prema kriteriju koji ih povezuje i objašnjava sličnosti i razlike</i> “ po zadanim elementima.	Netočno i nepotpuno razvrstava bića, stvari ili pojave u skupine primjenom određenoga kriterija.	Razvrstava bića, stvari ili pojave u skupine primjenom zadanog kriterija.	Razvrstava bića, stvari ili pojave u skupine primjenom određenoga kriterija, objašnjavajući sličnosti i razlike među njima uz dodatne napute i pitanja.	Točno i s lakoćom bića, stvari ili pojave razvrstava u skupine prema zadanom kriteriju, objašnjavajući sličnosti i razlike među njima.

<p>ispituje osjetilima i prepoznaje svojstva tvari (tekuće, čvrsto, hrapavo, gusto, rijetko, oblik, boja, miris, tvrdoća, savitljivost, voodootpornost, prozirnost, sposobnost plutanja na vodi i sl.)</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>ispituje osjetilima i prepoznaje svojstva tvari</i>“ po zadanim elementima.</p>	<p>Prepoznaje osjetilima svojstva tvari (tekuće, čvrsto, hrapavo, gusto, rijetko, oblik, boja, miris, tvrdoća, savitljivost, voodootpornost, prozirnost, sposobnost plutanja...) isključivo metodom pokušaja i pogrešaka, teže se govorno samostalno izražava zbog siromašnog rječnika te je potreba stalna pomoć i dosjećanje.</p>	<p>Ispituje osjetilima i prepoznaje svojstva tvari (tekuće, čvrsto, hrapavo, gusto, rijetko, oblik, boja, miris, tvrdoća, savitljivost, voodootpornost, prozirnost, sposobnost plutanja na vodi i sl.) uz zadane smjernice.</p>	<p>Ispituje osjetilima, prepoznaje i razlikuje te uz smjernice opisuju svojstva tvari (tekuće, čvrsto, hrapavo, gusto, rijetko, oblik, boja, miris, tvrdoća, savitljivost, voodootpornost, prozirnost, sposobnost plutanja na vodi i sl.).</p>	<p>Ispituje osjetilima, prepoznaje, razlikuje, opisuje i objašnjava svojstva tvari (tekuće, čvrsto, hrapavo, gusto, rijetko, oblik, boja, miris, tvrdoća, savitljivost, voodootpornost, prozirnost, sposobnost plutanja na vodi i sl.) samostalno i točno.</p>
<p>objašnjava važnost organiziranja/razvrstavanja otpadnih tvari u okolišu, razlikuje otpad i smeće te razvrstava otpad</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>objašnjava važnost organiziranja/razvrstavanja otpadnih tvari u okolišu, razlikuje otpad i smeće te razvrstava otpad</i>“ po zadanim elementima.</p>	<p>Uz pomoć i stalna potpitanja djelomično objašnjava važnost organiziranja/razvrstavanja otpadnih tvari u okolišu, razlikuje otpad i smeće te razvrstava otpad prema zadanom predlošku.</p>	<p>Objašnjava važnost organiziranja/razvrstavanja otpadnih tvari u okolišu, razlikuje otpad i smeće te razvrstava otpad.</p>	<p>Samostalno objašnjava važnost organiziranja/razvrstavanja otpadnih tvari u okolišu, razlikuje otpad i smeće te razvrstava otpad uz poneke smjernice.</p>	<p>Argumentirano objašnjava važnost organiziranja/razvrstavanja otpadnih tvari u okolišu, razlikuje otpad i smeće te razvrstava otpad točno i pravilno. Brine o čistoći okoliša te objašnjava važnost istoga. Svojim ekološkim shvaćanjima i djelovanjem služi za primjer.</p>
<p>povezuje vremenske pojave s godišnjim dobima</p>	<p>Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>povezuje vremenske pojave s godišnjim dobima</i>“ po zadanim elementima.</p>	<p>Prepoznaje vremenske pojave vezane za određeno godišnje doba.</p>	<p>Razlikuje i povezuje vremenske pojave s godišnjim dobima uz zadane smjernice.</p>	<p>Uz poneke kraće upute razlikuje, povezuje i opisuje vremenske pojave s godišnjim dobima.</p>	<p>Razlikuje, povezuje, opisuje i objašnjava vremenske pojave s godišnjim dobima točno i samostalno.</p>

istražuje načine brige za zdravlje	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>istražuje načine brige za zdravlje</i> “ po zadanim elementima.	Istražuje načine brige za zdravlje isključivo uz pomoć učitelja ili u timskom radu uz jasne upute i jednostavnije zadatke.	Istražuje načine brige za zdravlje uz predložak ili prema zadanom planu.	Samostalno istražuje načine brige za zdravlje uz kraće upute.	Aktivno istražuje načine brige za zdravlje i povezuje ih s osobnim iskustvom.
istražuje povezanost raznolike i redovite prehrane sa zdravljem	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>istražuje povezanost raznolike i redovite prehrane sa zdravljem</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično i neprecizno istražuje povezanost raznolike i redovite prehrane sa zdravljem.	Istražuje povezanost raznolike i redovite prehrane sa zdravljem uz unaprijed dogovoreni plan rada.	Istražuje povezanost raznolike i redovite prehrane sa zdravljem.	Uočava važnost i povezanost raznolike prehrane sa zdravljem, daje primjere prema osobnom iskustvu te opisuje povezanost prehrane i zdravlja.
određuje i opisuje ulogu osnovnih dijelova tijela	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje i opisuje ulogu osnovnih dijelova tijela</i> “ po zadanim elementima.	Imenuje dijelove svoga tijela no netočno pripisuje ulogu pojedinom dijelu uz navođenje i pojašnjenja.	Imenuje dijelove svoga tijela i uz poticaj i pripisuje ulogu pojedinom dijelu.	Imenuje dijelove svoga tijela i uglavnom točno opisuje njihovu ulogu.	Brzo i točno imenuje dijelove svoga tijela i prepoznaje i primjerima potkrepljuje njihovu ulogu.

ISHOD: PID OŠ A.2.2. Učenik objašnjava organiziranost vremena i prikazuje vremenski slijed događaja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
objašnjava važnost organiziranja i snalaženja u vremenu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava važnost organiziranja i snalaženja u vremenu</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje važnost organiziranosti, organiziranja i snalaženja u vremenu, ali se neprecizno samostalno snalazi u vremenu zbog nedostatne uvježbanosti istog.	Djelomično objašnjava važnost organiziranja i snalaženja u vremenu.	Objašnjava važnost organiziranja i snalaženja u vremenu.	Samostalno i argumentirano objašnjava važnost organiziranja i snalaženja u vremenu jer se s lakoćom snalazi u istom.
mjeri vrijeme satom (urom) i/ili štopericom, očitano vrijeme iskazuje riječima, procjenjuje i	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri vrijeme satom (urom) i/ili štopericom, očitano</i> “	Neprecizno i uglavnom netočno mjeri vrijeme satom (urom), rjeđe	Mjeri vrijeme satom (urom) i/ili štopericom, očitano vrijeme iskazuje riječima, procjenjuje i	Mjeri vrijeme satom (urom) i/ili štopericom, očitano vrijeme iskazuje riječima,	Samostalno, točno brzo mjeri vrijeme satom (urom) i/ili štopericom, očitano

mjeri trajanje svakodnevnih i ostalih životnih aktivnosti	<i>vrijeme iskazuje riječima, procjenjuje i mjeri trajanje svakodnevnih i ostalih životnih aktivnosti“</i> po zadanim elementima.	štopericom, očitano vrijeme iskazuje riječima.	mjeri trajanje svakodnevnih i ostalih životnih aktivnosti tek nakon brojnih ponavljanja za modelom i stalnim praćenjem od strane učitelja.	procjenjuje i mjeri trajanje svakodnevnih i ostalih životnih aktivnosti uz manje greške.	vrijeme iskazuje riječima, procjenjuje i mjeri trajanje svakodnevnih i ostalih životnih aktivnosti.
uspoređuje i reda događaje koji su se dogodili tijekom sata, dana, tjedna, mjeseca i godine	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uspoređuje i reda događaje koji su se dogodili tijekom sata, dana, tjedna, mjeseca i godine“</i> po zadanim elementima.	Isključivo uz pomoć i prema primjeru reda događaje koji su se dogodili tijekom sata, dana, tjedna, mjeseca i godine.	Uspoređuje i reda događaje koji su se dogodili tijekom sata, dana, tjedna, mjeseca i godine, ali mu je ponekad potrebna pomoć u klasifikaciji.	Uspješno uspoređuje i reda događaje koji su se dogodili tijekom sata, dana, tjedna, mjeseca i godine uz sitne greške.	Pravilno, brzo i sistematično uspoređuje i reda događaje koji su se dogodili tijekom sata, dana, tjedna, mjeseca i godine.
služi se kalendarom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>služi se kalendarom“</i> po zadanim elementima.	Uglavnom se ne služi kalendarom te mu je kalendar i dalje apstraktan pojam u iskazivanju mjerenja vremena.	Služi se kalendarom prema uputama.	Služi se kalendarom, očitava datume u mjesecu, shvaća izmjenu dana i datuma u određenom mjesecu te povezuje događaje uz određeni datum uz povremene smjernice.	Samostalno se i bez greške služi kalendarom, očitava datume u mjesecu, shvaća izmjenu dana i datuma u određenom mjesecu te povezuje događaje uz određeni datum.
objašnjava organiziranost vremena u godini, navodi mjesece u godini, broj dana u pojedinim mjesecima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava organiziranost vremena u godini, navodi mjesece u godini, broj dana u pojedinim mjesecima“</i> po zadanim elementima.	Nabraja mjesece u godini isključivo redom, uz predložak uočava prethodni mjesec i sljedeći, kao i broj dana u pojedinim mjesecima.	Uz česti poticaj i pomoć objašnjava organiziranost vremena u godini, uspješno navodi mjesece u godini, a broj dana u pojedinim mjesecima prema zadanoj metodi (koristi šake i prema zglobovima svijenih prstiju određuje broj dana u mjesecu).	Objašnjava organiziranost vremena u godini, navodi mjesece u godini, broj dana u pojedinim mjesecima.	Argumentirano objašnjava organiziranost vremena u godini, navodi mjesece u godini, broj dana u pojedinim mjesecima bez pomoći ili uputa, točno i pravilno.

upisuje i planira događanja (rođendane, blagdane i sl.) u raspored i/ili vremensku crtu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>upisuje i planira događanja (rođendane, blagdane i sl.) u raspored i/ili vremensku crtu</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom ne smješta bliske događaje u bližu budućnost.	Nepotpuno i uz dodatna navođenja smješta bliske događaje u bližu budućnost..	Većinom uspješno planira bliske događaje te ih upisuje u grafički prikaz.	Samostalno prikazuje i planira bliske događaje te ih upisuje u grafički prikaz.
smješta događaje povezane s neposrednim okruženjem u prošlost, sadašnjost i budućnost	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>smješta događaje povezane s neposrednim okruženjem u prošlost, sadašnjost i budućnost</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom ne smješta događaje povezane s neposrednim okruženjem u prošlost, sadašnjost i budućnost, tek uz više ponavljanja prema konkretnom primjeru djelomično točno smješta događaje prema zadatku.	Nepotpuno i uz dodatna pitanja smješta događaje povezane s neposrednim okruženjem u prošlost, sadašnjost i budućnost.	Većinom uspješno smješta događaje povezane s neposrednim okruženjem u prošlost, sadašnjost i budućnost.	Prikazuje i smješta događaje povezane s neposrednim okruženjem u prošlost, sadašnjost i budućnost te izvodi zaključke o promjenama u neposrednom okruženju kroz prošlost/sadašnjost i budućnost.

ISHOD: PID OŠ A.2.3. Učenik uspoređuje organiziranost različitih zajednica i prostora dajući primjere iz neposrednoga okruženja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
navodi članove uže i šire obitelji te prikazuje organiziranost obiteljske zajednice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>navodi članove uže i šire obitelji te prikazuje organiziranost obiteljske zajednice</i> “ po zadanim elementima.	Navodi članove uže i šire obitelji.	Navodi članove uže i šire obitelji te prikazuje organiziranost obiteljske zajednice.	Navodi članove uže i šire obitelji te prikazuje organiziranost obiteljske zajednice pri čemu pokazuje poimanje dužnosti i obveza unutar obitelji/zajednice.	Navodi članove uže i šire obitelji te interaktivno prikazuje organiziranost obiteljske zajednice, svjestan odgovornosti koju imaju članovi svake zajednice (obveze, dužnosti, prava, briga o obitelji, starijima, ljubimcima i domu).
opisuje što čini mjesto u kojemu živi te gdje se što	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje što čini mjesto u</i>	Nabraja osobitosti mjesta u kojemu živi prema naučenom	Uz povremeni poticaj i prema modelu opisuje što čini mjesto u kojemu	Opisuje što čini mjesto u kojemu živi te gdje se	Objašnjava i opisuje što čini mjesto u kojemu živi

nalazi i kako je organizirano	<i>kojemu živi te gdje se što nalazi i kako je organizirano“</i> po zadanim elementima.	predložku, ali teže povezuje djelovanje i organiziranost zajednice.	živi te gdje se što nalazi i kako je organizirano.	što nalazi i kako je organizirano.	te gdje se što nalazi i kako je organizirano.
razlikuje prirodne oblike u neposrednome okružju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje prirodne oblike u neposrednome okružju“</i> po zadanim elementima.	Prepoznaje prirodne oblike u neposrednome okružju (vode tekućice i stajaćice, međusobno ih teže razlikuje u neposrednoj stvarnosti-zavičaju).	Prepoznaje i nabraja prirodne oblike u neposrednome okružju (vode tekućice i stajaćice).	Prepoznaje, nabraja i razlikuje prirodne oblike u neposrednome okružju vode tekućice, stajaćice, more, uzvisine, udubine).	Prepoznaje, nabraja, razlikuje i opisuje prirodne oblike u neposrednome okružju vode tekućice, stajaćice, more, uzvisine, udubine).
opisuje važnost organizacije prometa u svome okružju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje važnost organizacije prometa u svome okružju“</i> po zadanim elementima.	Prepoznaje i imenuje prometne znakove važne za njegovu sigurnost.	Razlikuje prometne znakove važne za njegovu sigurnost, prepoznaje i nabraja prometna sredstva.	Uočava pješačke prijelaze, razlikuje prometne znakove važne za njegovu sigurnost, uspoređuje i razvrstava prometna sredstva te poima djelovanje prometa unutar organizacije mjesta u kojem živi.	Uočava pješačke prijelaze, razlikuje prometne znakove važne za njegovu sigurnost, uspoređuje i razvrstava prometna sredstva, istražuje vrste prometa u mjestu te povezuje s organizacijom mjesta. Uočava povezanost prometnih sredstava s korištenjem različitih oblika energije.
opisuje zanimanja u mjestu u kojemu živi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje zanimanja u mjestu u kojemu živi“</i> po zadanim elementima.	Nabraja zanimanja u mjestu u kojemu živi.	Nabraja zanimanja u mjestu u kojemu živi i opisuje oruđe kojim se koje zanimanje koristi.	Nabraja i opisuje zanimanja u mjestu u kojemu živi, razvrstava oruđe koje određeno zanimanje koristi, uočava važnost svakog zanimanja za djelovanje i život unutar zajednice.	Opisuje i objašnjava važnost svakog zanimanja za zajednicu u kojoj živi, poučava druge o tome kako je važno cijeniti svaku vrstu zanimanja, zaključuje o mjestu prema zanimanjima (koja je industrijska grana najrazvijenija).

spoznaje organiziranost zajednice u svome okružju te važnost pravila za njezino djelovanje	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>spoznaje organiziranost zajednice u svome okružju te važnost pravila za njezino djelovanje</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom neprecizno i netočno spoznaje organiziranost zajednice u svome okružju te važnost pravila za njezino djelovanje.	Uz češći poticaj i navođenje djelomično spoznaje organiziranost zajednice u svome okružju te važnost pravila za njezino djelovanje.	Uz povremeni poticaj spoznaje organiziranost zajednice u svome okružju te važnost pravila za njezino djelovanje.	Spoznaje i procjenjuje organiziranost zajednice u svome okružju te važnost pravila za njezino djelovanje.
--	--	---	---	--	---

B: PROMJENE I ODNOSI

ISHOD: PID OŠ B.2.1. Učenik objašnjava važnost odgovornoga odnosa čovjeka prema sebi i prirodi.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
opisuje važnost tjelesne aktivnosti, prehrane i odmora za razvoj svoga tijela i zdravlje	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje važnost tjelesne aktivnosti, prehrane i odmora za razvoj svoga tijela i zdravlje</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje važnost tjelesne aktivnosti, prehrane i odmora za razvoj svoga tijela i zdravlje ali ne predviđa posljedice nebrige za navedeno.	Opisuje važnost tjelesne aktivnosti, prehrane i odmora za razvoj svoga tijela i zdravlje tek nakon davanja primjera.	Daje primjere pravilne prehrane, načine aktivnog provođenja vremena te uz pomoć predviđa posljedice nebrige za navedeno.	Daje primjere pravilne prehrane, načine aktivnog provođenja vremena te samostalno predviđa posljedice nebrige za navedeno.
brine se za očuvanje osobnoga zdravlja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>brine se za očuvanje osobnoga zdravlja</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje važnost brige za očuvanje osobnoga zdravlja ali se ne izražava samostalno svojim govorom o načinu na koji se brine o očuvanju osobnoga zdravlja.	Brine se za očuvanje osobnoga zdravlja, svoje primjere navodi tek nakon dodatnih pojašnjenja i primjera.	Brine se za očuvanje osobnoga zdravlja.	Brine se o svome zdravlju te navodi i pojašnjava posljedice nebrige, predlaže svoje ideje za unaprjeđenje zdravlja.

Razrada ishoda:

✓ uvažava vremensko ograničenje rada s digitalnom tehnologijom

Navedena razrada ishoda se ne vrednuje već se opisno prati tijekom cijele školske godine.

brine se za okružje u kojemu živi i boravi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>brine se za okružje u kojemu živi i boravi</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje važnost brige za svoje životno okružje ali se ne izražava samostalno svojim govorom o načinu na koji se brine o očuvanju osobnoga zdravlja.	Brine se za svoje životno okružje, svoje primjere navodi tek nakon dodatnih pojašnjenja i primjera.	Brine se za okružje u kojemu živi i boravi.	Brine se o svome životnom okružju te navodi i pojašnjava posljedice nebrige, predlaže svoje savjete i ideje za poboljšanje životnog okružja.
--	--	--	---	---	--

Razrada ishoda:			Navedena razrada ishoda se ne vrednuje već se opisno prati tijekom cijele školske godine.		
✓ razdvaja otpad i smeće, razvrstava otpad					
prepoznaje zvučno i svjetlosno onečišćenje okoliša	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje zvučno i svjetlosno onečišćenje okoliša“ po zadanim elementima.	Uz davanje dodatnih primjera prepoznaje štetno djelovanje buke na osobno zdravlje i zdravlje drugih, te uočava štetnost lasera za vid.	Prepoznaje štetno djelovanje buke na osobno zdravlje i zdravlje drugih, uz pomoć dodatnih primjera uočava štetnost lasera za vid.	Prepoznaje štetno djelovanje buke na osobno zdravlje i zdravlje drugih, uz malu pomoć pojašnjava posljedice nebrige o štetnosti buke, osvještava štetnost lasera za vid.	Prepoznaje štetno djelovanje buke na osobno zdravlje i zdravlje drugih, pojašnjava posljedice nebrige o štetnosti buke, osvještava štetnost lasera za vid; predlaže svoje ideje za smanjenje zvučnog i svjetlosnog onečišćenja.

ISHOD: PID OŠ B.2.2. Učenik zaključuje o promjenama u prirodi koje se događaju tijekom godišnjih doba.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje promjene u prirodi unutar godišnjega doba: uspoređuje duljinu dana i noći, početak i kraj određenoga godišnjeg doba, promjene u životu biljaka i životinja i rad ljudi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje promjene u prirodi unutar godišnjega doba“ po zadanim elementima.	Uz dodatne jednostavne primjere, navođenje i poticaje opisuje i prikazuje živa bića i njihove promjene povezane s godišnjim dobima.	Uz dodatne jednostavne primjere opisuje i prikazuje živa bića i njihove promjene povezane s godišnjim dobima.	Opisuje i prikazuje živa bića i njihove promjene povezane s godišnjim dobima.	Opisuje i prikazuje živa bića i njihove promjene povezane s godišnjim dobima dovodeći ih u suodnos.
prati promjene i bilježi ih u kalendar prirode	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prati promjene i bilježi ih u kalendar prirode“ po zadanim elementima.	Prema zadanom kalendaru prirode učenik promatra i bilježi jednostavnije promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu godišnjih doba.	Prema unaprijed dogovorenim uputama (kalendar prirode, zadana IKT aplikacija) promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na smjenu godišnjih doba.	Promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na smjenu godišnjih doba.	Sustavno promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu godišnjih doba te samostalno izvodi zaključke o izmjeni dana i noći i smjeni godišnjih doba.

ISHOD: PID OŠ B.2.3. Učenik uspoređuje, predviđa promjene i odnose te prikazuje promjene u vremenu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
----------------	------------	----------	-------	------------	---------

snalazi se u vremenu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>snalazi se u vremenu</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično ili uz pomoć uviđa prolaznost vremena i duljinu zadanih vremenskih perioda.	Određuje odnos jučer-danas-sutra prema uputama ili zadanom primjeru iz svakodnevnog života te na taj način i opisuje njihovu promjenjivost.	Određuje odnos jučer-danas-sutra na primjerima iz svakodnevnoga života i opisuje njihovu promjenjivost.	Pretpostavlja prema osobnom primjeru, ali i prema iskustvima drugih o odnosu jučer-danas-sutra te raščlanjuje i zaključuje o njihovoj promjenjivosti
uspoređuje nedavnu prošlost i sadašnjost i predviđa buduće događaje te promjene i odnose u budućnosti	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uspoređuje nedavnu prošlost i sadašnjost i predviđa buduće događaje te promjene i odnose u budućnosti</i> “ po zadanim elementima.	Prema grafičkim prikazima i uz pomoć učitelja opisuje razlike između prošlosti i sadašnjosti, jednostavnim primjerima predviđa ih u budućnosti.	U pomoć učitelja opisuje razlike između prošlosti i sadašnjosti, jednostavnim primjerima predviđa ih u budućnosti.	S manjom nesigurnosti opisuje promjene i odnose tijekom prošlosti i sadašnjosti, predviđa ih u budućnosti te prikazuje promjene u vremenu.	Istražuje i prikuplja informacije o prošlosti, uspoređuje život nekad i danas, predviđa promjene u budućnosti.
povezuje događaje i promjene u vremenu prikazujući ih na vremenskoj crti ili lenti vremena, crtežom, grafičkim prikazom i sl., uz upotrebu IKT-a ovisno o uvjetima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje događaje i promjene u vremenu prikazujući ih na vremenskoj crti ili lenti vremena, crtežom, grafičkim prikazom i sl., uz upotrebu IKT-a ovisno o uvjetima</i> “ po zadanim elementima.	Prema započetim grafičkim prikazima i uz pomoć učitelja prikazuje promjene u vremenu.	Prema zadanim smjernicama i uz pomoć povezuje događaje i promjene u vremenu prikazujući ih na lenti vremena, crtežom ili grafičkim prikazom.	Uglavnom točno povezuje događaje i promjene u vremenu prikazujući ih na lenti vremena, crtežom ili grafičkim prikazom.	Samostalno i točno povezuje događaje i promjene u vremenu prikazujući ih na lenti vremena, crtežom ili grafičkim prikazom, brinući o urednosti rada.

ISHOD: PID OŠ B.2.4. Učenik se snalazi u prostoru, izrađuje, analizira i provjerava skicu kretanja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
snalazi se u neposrednome okružju prema objektima i dijelovima prirode	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>snalazi se u neposrednome okružju prema objektima i dijelovima prirode</i> “ po zadanim elementima.	Teško i uz pomoć učitelja povezuje objekte ili dijelove prirode sa njihovom lokacijom.	Uglavnom se samostalno snalazi u neposrednome okružju prema objektima i dijelovima prirode.	Snalazi se u neposrednome okružju prema objektima i dijelovima prirode.	Samostalno i sigurno se snalazi u neposrednome okružju prema objektima i dijelovima prirode.

opisuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka opisuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru, neprecizno ih smještajući u prostor.	Šturim i nepreciznim rečenicama opisuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru.	Opisuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru.	Opisuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru točno ih smještajući u prostor u kojima se nalaze.
prikazuje objekte i dijelove prirode u međusobnom odnosu (crtežom ili plakatom ili u pješčaniku i dr.)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prikazuje objekte i dijelove prirode u međusobnom odnosu (crtežom ili plakatom ili u pješčaniku i dr.)</i> “ po zadanim elementima.	Proizvoljno i neprecizno, uz asistenciju učitelja smješta objekte i dijelove prirode u međusobni odnos na grafičkom prikazu ili u pješčaniku.	Neprecizno smješta objekte i dijelove prirode u međusobni odnos na grafičkom prikazu ili u pješčaniku.	Uglavnom točno prikazuje i smješta objekte i dijelove prirode u međusobni odnos na grafičkom prikazu ili u pješčaniku.	Uviđajući pravila mjerila izrađuje objekte i dijelove prirode i smješta ih točno u međusobni odnos na grafičkom prikazu ili u pješčaniku, brine o urednosti i točnosti uratka.
izrađuje i provjerava skicu kretanja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izrađuje i provjerava skicu kretanja</i> “ po zadanim elementima.	Nesamostalno (kao član skupine) prikazuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru izrađujući skicu kretanja, teško povezuje izrađenu skicu sa prikazanim terenom.	Uz pomoć prikazuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru izrađujući skicu kretanja.	Opisuje i prikazuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru izrađujući skicu kretanja.	Dogovorenim simbolima opisuje i prikazuje objekte i dijelove prirode prema kojima se snalazi u prostoru izrađujući skicu kretanja, na terenu provjerava točnost i preciznost skice.

C: POJEDINAC I DRUŠTVO

ISHOD: PID OŠ C.2.1. Učenik uspoređuje ulogu i utjecaj pojedinca i zajednice na razvoj identiteta te promišlja o važnosti očuvanja baštine.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
razvija spoznaju o sebi u odnosu na druge i objašnjava ulogu pojedinca i zajednice na osobni razvoj	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razvija spoznaju o sebi u odnosu na druge i objašnjava ulogu pojedinca i zajednice na osobni razvoj</i> “ po zadanim elementima.	Nepotpuno i uz poticaj razvija spoznaju o sebi u odnosu na druge.	Razvija spoznaju o sebi u odnosu na druge (uz dodatno pojašnjavanje pitanja, odgovara na pitanja poput Što mogu naučiti od drugih? Kako ja utječem na druge?)	Razvija spoznaju o sebi u odnosu na druge i objašnjava ulogu pojedinca i zajednice na osobni razvoj uz poneka podsjećanja (odgovara na pitanja poput Kako drugi	Sustavno i stalno razvija spoznaju o sebi u odnosu na druge i objašnjava ulogu pojedinca i zajednice na osobni razvoj (samostalno i kreativno odgovara na pitanja poput Kojim

				utječu na mene? Kako ja utječem na druge? Što mogu naučiti od drugih?)	vrijednostima težim? Što mogu naučiti od drugih? Kako pridonosim napretku zajednice? Kako drugi utječu na mene? Kako ja utječem na druge?)
objašnjava i raspravlja o različitim ulogama pojedinaca u zajednicama te povezanosti zajednice prema događajima, interesima, vrijednostima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava i raspravlja o različitim ulogama pojedinaca u zajednicama te povezanosti zajednice prema događajima, interesima, vrijednostima</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka razlikuje uloge pojedinaca u zajednicama te povezanosti zajednice prema događajima, interesima, vrijednostima, ali mu je sve potrebno dodatno pojasniti.	Razlikuje uloge pojedinaca u zajednicama te povezanosti zajednice prema događajima, interesima, vrijednostima.	Objašnjava i raspravlja o različitim ulogama pojedinaca u zajednicama te povezanosti zajednice prema događajima, interesima, vrijednostima.	Argumentirano objašnjava i raspravlja o različitim ulogama pojedinaca u zajednicama te povezanosti zajednice prema događajima, interesima, vrijednostima
promišlja o utjecaju zajednice na pojedinca i obratno	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>promišlja o utjecaju zajednice na pojedinca i obratno</i> “ po zadanim elementima.	Uglavnom ne promišlja o utjecaju zajednice na pojedinca i obratno.	Nepotpuno promišlja o utjecaju zajednice na pojedinca i obratno.	Uz povremeni poticaj promišlja o utjecaju zajednice na pojedinca i obratno.	Aktivno promišlja o utjecaju zajednice na pojedinca i obratno.
opisuje i postavlja pitanja povezana s povijesnom, kulturnom i prirodnom baštinom svoga mjesta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje i postavlja pitanja povezana s povijesnom, kulturnom i prirodnom baštinom svoga mjesta</i> “ po zadanim elementima.	Teže shvaća pojam baštine, te uz jednostavne i jasne upute i primjere upituje kratkim i jednoznačnim pitanjima o povijesnoj/kulturnoj/prirodnoj baštini svoga mjesta.	Postavlja pitanja povezana s povijesnom, kulturnom i prirodnom baštinom svoga mjesta.	Opisuje i postavlja pitanja povezana s povijesnom, kulturnom i prirodnom baštinom svoga mjesta.	Opisuje, inicira i postavlja pitanja povezana s povijesnom, kulturnom i prirodnom baštinom svoga mjesta (propituje o značajnim događajima; tradicijskim predmetima; običaji, nošnja, suveniri, o ljepotama prirode; parkovi, šume, rijeke,

					jezera, more, biljke, životinje).
navodi primjere i objašnjava načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>sudjeluje i predlaže načine obilježavanja događaja i blagdana</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo prema naučenom predlošku navodi primjere zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine.	Navodi primjere zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine.	Navodi primjere i objašnjava načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine.	Navodi primjere, opisuje i objašnjava načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine te objašnjava važnost istog (briga za pojedinca i potomstvo).
sudjeluje i predlaže načine obilježavanja događaja i blagdana	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>sudjeluje i predlaže načine obilježavanja događaja i blagdana</i> “ po zadanim elementima.	Sudjeluje u obilježavanju događaja i blagdana uz podsjećanja o pravilima ponašanja.	Sudjeluje u obilježavanju događaja i blagdana.	Sudjeluje i predlaže načine obilježavanja događaja i blagdana.	Aktivno sudjeluje i predlaže kreativne, ali primjerene načine obilježavanja događaja i blagdana.

ISHOD: PID OŠ C.2.2.

Učenik raspravlja o ulozi i utjecaju pravila, prava i dužnosti na zajednicu te važnosti odgovornoga ponašanja.

Razrada ishoda:

- ✓ Dogovara se i raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama zbog njihova nepoštivanja (u obitelji, razredu, školi).
- ✓ Ispunjava dužnosti i pomaže (u obitelji, razredu, školi, mjestu).
- ✓ Raspravlja o pravima djece.
- ✓ Uvažava različitosti (stavovi i mišljenja).
- ✓ Predlaže načine rješavanja problema.
- ✓ Odgovorno se služi telefonskim brojevima.
- ✓ Preuzima odgovornost za svoje ponašanje.

Navedeni ishod se ne vrednuje već se opisno prati tijekom cijele školske godine.

ISHOD: PID OŠ C.2.3. Učenik opisuje ulogu i utjecaj zajednice i okoliša na djelatnosti ljudi mjesta u kojemu živi te opisuje i navodi primjere važnosti i vrijednosti rada.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje važnost različitih zanimanja i djelatnosti u mjestu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaje važnost</i> “	Prepoznaje važnost različitih zanimanja i	Prepoznaje i razlikuje važnost različitih	Prepoznaje, razlikuje i uočava važnost	Razlikuje, povezuje, uočava i objašnjava važnost različitih

	<i>različitih zanimanja i djelatnosti u mjestu“ po zadanim elementima.</i>	djelatnosti u mjestu uz dodatni poticaj.	zanimanja i djelatnosti u mjestu.	različitih zanimanja i djelatnosti u mjestu.	zanimanja i djelatnosti u mjestu.
povezuje djelatnosti ljudi s okolišem	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje djelatnosti ljudi s okolišem“</i> po zadanim elementima.	Nepotpuno povezuje djelatnosti ljudi s okolišem.	Povezuje djelatnosti ljudi s okolišem u mjestu kojem živi uz dodatna pitanja i pojašnjenja.	Točno povezuje djelatnosti ljudi s okolišem i zaključuje uz kraće navođenje o djelatnostima u zavičaju.	Točno opisuje, svrstava i povezuje djelatnosti ljudi s okolišem, izvodi zaključke o djelatnostima ljudi u zavičaju i objašnjava ih.
opisuje ulogu i utjecaj zajednice i okoliša na djelatnost ljudi u neposrednoj okolini	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje ulogu i utjecaj zajednice i okoliša na djelatnost ljudi u neposrednoj okolini“</i> po zadanim elementima.	Djelomično, uz poticaj i dodatna pitanja opisuje ulogu i utjecaj zajednice i okoliša na djelatnost ljudi u neposrednoj okolini.	Uz dodatna pitanja opisuje ulogu i utjecaj zajednice i okoliša na djelatnost ljudi u neposrednoj okolini.	Opisuje ulogu i utjecaj zajednice i okoliša na djelatnost ljudi u neposrednoj okolini.	S lakoćom i pravilno opisuje ulogu i utjecaj zajednice i okoliša na djelatnost ljudi u neposrednoj okolini.
opisuje povezanost rada i zarade	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje povezanost rada i zarade“</i> po zadanim elementima.	Proizvoljno opisuje povezanost rada i zarade jer ne shvaća povezanost.	Prema zadanim primjerima i smjernicama djelomično uspješno opisuje povezanost rada i zarade.	Prema opisanim (stvarnim i izmišljenim situacijama) samostalno izvodi zaključke o tome koliko su rad i zarada povezani te uz poticaj predlaže razredni projekt na kojem bi se zorno mogla predočiti povezanost rada i zarade.	Kroz radionice i razredni sajam, prema konkretnim primjerima, samostalno opisuje povezanost rada i zarade (opisuje školski projekt, uloženi trud, vrijeme, rad te zaključuje o zarađenom novcu i predlaže načine u što ga prenamijeniti ili uložiti).
Razrada ishoda: ✓ Prepoznaje važnost i vrijednost svakoga zanimanja i rada. ✓ Razvija odgovornost prema trošenju novca i štednji.			Ostvarivanje razrade navedenoga ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.		

ISHOD: PID OŠ D.2.1. Učenik prepoznaje različite izvore i oblike, prijenos i pretvorbu energije i objašnjava važnost i potrebu štednje energije na primjerima iz svakodnevnoga života.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje i razlikuje različite izvore energije koji ga okružuju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje i razlikuje različite izvore energije koji ga okružuju“ po zadanim elementima.	Promatrajući grafički prikaz ili uz navođenje prepoznaje različite izvore energije koji ga/ju okružuju u svakodnevnome životu.	Prepoznaje različite izvore energije koji ga/ju okružuju u svakodnevnome životu.	Prepoznaje i razlikuje različite izvore energije koji ga okružuju.	Daje primjere za različite izvore energije i uočava njihov suodnos.
razlikuje oblike energije koji ga okružuju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „razlikuje oblike energije koji ga okružuju“ po zadanim elementima.	Promatrajući grafički prikaz ili uz navođenje prepoznaje različite oblike energije koji ga/ju okružuju u svakodnevnome životu.	Prepoznaje različite oblike energije koji ga/ju okružuju u svakodnevnome životu.	Prepoznaje i razlikuje različite oblike energije koji ga okružuju.	Daje primjere za različite oblike energije i uočava njihov suodnos.
prepoznaje prijenos el. energije (vodovima, žicama) do mjesta korištenja i prijenos topline s toplijeg na hladnije mjesto ili predmet	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje prijenos el. energije do mjesta korištenja i prijenos topline s toplijeg na hladnije mjesto ili predmet“ po zadanim elementima.	Uz navođenje prepoznaje ali ne obrazlaže prijenos el. energije do mjesta korištenja i prijenos topline s toplijeg na hladnije mjesto ili predmet.	Prepoznaje ali ne obrazlaže prijenos el. energije do mjesta korištenja i prijenos topline s toplijeg na hladnije mjesto ili predmet.	Obrazlaže prijenos električne energije vodovima te prijenos električne energije vodovima.	Samostalno, primjerenim pokusima, prikazuje prijenos topline s predmeta na predmet, obrazlaže prijenos električne energije vodovima.
prepoznaje pretvorbu električne energije u toplinu i svjetlost	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje pretvorbu električne energije u toplinu i svjetlost“ po zadanim elementima.	Uz navođenje prepoznaje ali ne obrazlaže pretvorbu električne energije u toplinu i svjetlost.	Prepoznaje ali ne obrazlaže pretvorbu električne energije u toplinu i svjetlost.	Obrazlaže pretvorbu električne energije u toplinu i svjetlost.	Samostalno, primjerenim pokusima, prikazuje pretvorbu električne energije u toplinu i svjetlost.
objašnjava važnost energije u svakodnevnome životu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava važnost energije u svakodnevnome životu“ po zadanim elementima.	Pomoću grafičkog prikaza nabraja primjenu energije u svakodnevnome životu.	Nabraja primjenu energije u svakodnevnome životu.	Objašnjava važnost energije u svakodnevnome životu.	Objašnjava i primjerima potkrepljuje važnost energije u svakodnevnome životu.

povezuje hranu i prehranu s opskrbom tijela energijom ukazujući na važnost pravilne prehrane za zdravlje čovjeka	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje hranu i prehranu s opskrbom tijela energijom ukazujući na važnost pravilne prehrane za zdravlje čovjeka</i> “ po zadanim elementima.	Nakon dodatnih primjera povezuje hranu kao energiju koja nas pokreće ne dovodeći je u odnos sa važnošću zdrave prehrane.	Uz dodatne primjere i poticaje povezuje hranu kao energiju koja nas pokreće i važnost pravilne prehrane za zdravlje čovjeka.	Povezuje hranu i prehranu s opskrbom tijela energijom ukazujući na važnost pravilne prehrane za zdravlje čovjeka.	Određuje hranu kao energiju koja pokreće tijelo te prosuđuje o povezanosti zdrave prehrane i zdravlja, daje primjere zdravih i nezdravih jelovnika.
navodi različite primjere prometnih sredstava i njihovih izvora energije	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>navodi različite primjere prometnih sredstava i njihovih izvora energije</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka nabraja različite primjere prometnih sredstava i njihovih izvora energije.	Prema zadanim smjernicama navodi različite primjere prometnih sredstava i njihovih izvora energije.	Navodi različite primjere prometnih sredstava i njihovih izvora energije.	Navodi različite primjere prometnih sredstava i njihovih izvora energije, uočava ekološki prihvatljiva vozila, uočava vezu između prometnih sredstava na fosilna goriva i zagađenja zraka te predlaže rješenja.
objašnjava načine uštede energije na koje sam može utjecati	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava načine uštede energije na koje sam može utjecati</i> “ po zadanim elementima.	Nakon dodatnih primjera nabraja načine uštede energije na koje sam može utjecati.	Jednostavnim rečenicama i primjerima objašnjava načine uštede energije na koje sam može utjecati.	Objašnjava načine uštede energije na koje sam može utjecati.	Argumentirano objašnjava načine uštede energije na koje sam može utjecati, predlaže plan štednje.
objašnjava povezanost svoga ponašanja pri korištenju energijom s njezinom uštedom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava povezanost svoga ponašanja pri korištenju energijom s njezinom uštedom</i> “ po zadanim elementima.	Prateći jednostavne primjere objašnjava povezanost svoga ponašanja pri korištenju energijom s njezinom uštedom.	Uz dodatna pitanja objašnjava povezanost svoga ponašanja pri korištenju energijom s njezinom uštedom.	Objašnjava povezanost svoga ponašanja pri korištenju energijom s njezinom uštedom.	Objašnjava povezanost svoga ponašanja pri korištenju energijom s njezinom uštedom te praktično primjenjuje znanja, predlaže rješenja za uštedu energije.

A.B.C.D. ISTRAŽIVAČKI PRISTUP

ISHOD: PID OŠ A.B.C.D. 2.1. Učenik uz usmjeravanje opisuje i predstavlja rezultate promatranja prirode, prirodnih ili društvenih pojava u neposrednome okružju i koristi se različitim izvorima informacija.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
opaža i opisuje svijet oko sebe služeći se svojim osjetilima i mjerenjima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opaža i opisuje svijet oko sebe služeći se svojim osjetilima i mjerenjima“ po zadanim elementima.	Prema jasnim i kratkim uputama opisuje svijet oko sebe.	Uz učiteljevo vođenje otkriva da se osjetilima i mjerenjima može opažati i opisivati svijet i promjene oko nas.	Otkriva svojstva i osobine svijeta oko sebe svojim osjetilima i mjerenjima uz povremeno vođeno izlaganje.	Samostalno izvodi pokuse kojima otkriva i opisuje svijet oko sebe, služeći se svojim osjetilima, mjerenjima i IKT tehnologijom.
crta opaženo i označava/imenuje dijelove	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta opaženo i označava/imenuje dijelove“ po zadanim elementima.	Ponekad uz učitelje upute crta opaženo i označava dijelove, imenuje ih u skladu s usvojenim tehnikama čitanja i pisanja.	Crta opaženo i označava dijelove prema uputama ili primjeru.	Crta opaženo i označava dijelove.	Crta opaženo, uredno, točno i jasno i imenuje dijelove.
prepoznaje uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju“ po zadanim elementima.	Djelomično i metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju.	Reproducira uočene uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju.	Prepoznaje uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju, objašnjava uz učiteljevo vođenje.	Prepoznaje i objašnjava uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju.
postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi“ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka ponekad postavlja jednostavna pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.	Postavlja jednostavna pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.	Potaknut primjerom postavlja povezana pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.	Samoinicijativno postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.
postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama“ po zadanim elementima.	Isključivo uz predložak postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama.	Postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama.	Postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama, na neka samostalno daje odgovore i pojašnjava.	Uspoređuje i komentira prirodne i društvene pojave dovodeći u vezu svojim pitanjima pojave u prirodi i društvu.
objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo“ po zadanim elementima.	Prepoznaje uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo prema primjeru.	Razlikuje i povremeno objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo.	Objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo.	Objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo na zanimljiv i kreativan način.

	<i>istraženo</i> “ po zadanim elementima.				
uočava probleme i predlaže rješenja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava probleme i predlaže rješenja</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje probleme, ali ne predlaže rješenja.	Razlikuje probleme, ali rješenja predlaže samo uz dodatne upute i smjernice.	Uočava probleme i predlaže rješenja.	S lakoćom uočava probleme i predlaže rješenja na zanimljiv i kreativan način.
raspravlja, uspoređuje i prikazuje na različite načine rezultate – crtežom, slikom (piktogramima), grafom i sl.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>raspravlja, uspoređuje i prikazuje rezultate na različite načine</i> “ po zadanim elementima.	Podatke u grafičkim prikazima čita isključivo uz pomoć nastavnika.	Uglavnom samostalno čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Prikazuje, povezuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.
donosi jednostavne zaključke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>donosi jednostavne zaključke</i> “ po zadanim elementima.	Teže donosi jednostavne zaključke.	Donosi jednostavne zaključke potaknut primjerima.	Donosi jednostavne zaključke.	Donosi složenije zaključke samostalno i jasno.

NASTAVNI PREDMET: TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Predmet Tjelesna i zdravstvena kultura sadrži četiri predmetna područja:

- A) Kineziološka teorijska i motorička znanja (OŠ TZK A; SŠ TZK G A)*
- B) Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti (OŠ TZK B; SŠ TZK GB)*
- C) Motorička postignuća (OŠ TZK C; SŠ TZK G C)*
- D) Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja (OŠ TZK D; SŠ TZK G D)*

Sadržaji praćenja i provjeravanja su:

- a) Motorička znanja*
- b) Motorička postignuća*
- c) Morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti*
- d) Aktivnost učenika i odgojni učinci.*

U Tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi elementi ocjenjivanja koji se neposredno kriterijski ocjenjuju su:

- a) Motorička znanja
- b) Motorička postignuća
- c) Aktivnost učenika i odgojni učinci.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Tjelesnu i zdravstvenu kulturu.

Kako je u nastavnom predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura rezultat rada uvelike ovisi o fizičkim karakteristikama učenika, u praksi se pokazalo kako učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar te da je sve ispod te razine demotivirajuće za učenika.

Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste uvelike ovisi o osobnosti učenika te u tom predmetnom području učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

Predmetno područje A: Kineziološka teorijska i motorička znanja

ISHOD: OŠ TZK A.2.1. Izvodi prirodne načine gibanja i mijenja položaj tijela u prostoru.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje i izvodi raznovrsne promjene položaja i gibanja tijela u prostoru	Prepoznaje i djelomično pravilno izvodi raznovrsne promjene položaja i gibanja tijela u prostoru.	Prepoznaje i, uz povremene korekcije od strane učitelja, izvodi raznovrsne promjene položaja i gibanja tijela u prostoru..	Prepoznaje i pravilno i motorički ispravno izvodi raznovrsne promjene položaja i gibanja tijela u prostoru.
razlikuje i izvodi jednostavne prirodne načine gibanja	Oponašajući izvodi jednostavne prirodne načine gibanja, pri čemu gibanja izvodi djelomično pravilno.	Oponašajući izvodi jednostavne prirodne načine gibanja, pri čemu gibanja izvodi pravilno uz povremene korekcije od strane učitelja.	Oponašajući izvodi jednostavne prirodne načine gibanja, pri čemu gibanja izvodi pravilno i motorički ispravno.
izvodi prilagođene prirodne načine gibanja	Prema primjeru prepoznaje raznovrsne prirodne načine gibanja.	Prepoznaje raznovrsne prirodne načine gibanja koje izvodi uglavnom pravilno.	Prepoznaje i demonstrira raznovrsne prirodne načine gibanja.

ISHOD: OŠ TZK A.2.2. Provodi elementarne igre.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
sudjeluje u elementarnim igrama	Teško razumije upute igre te istu provodi uz dodatne upute.	Igru provodi prema uputi.	Shvaća i primjenjuje pravila igre u potpunosti.

Predmetno područje B: Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti

ISHOD: OŠ TZK B.2.1.

Sudjeluje u provjeravanju antropološkog statusa i pravilnoga tjelesnog držanja.

Razrada ishoda:

- ✓ Praćenje morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te statusa tjelesnog držanja.

Ostvarivanje navedenoga ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Predmetno područje C: Motorička postignuća

ISHOD: OŠ TZK C.2.1. Uključen je u praćenje osobnih motoričkih postignuća.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prati i prepoznaje osobna motorička postignuća u svladanim obrazovnim sadržajima obuhvaćenih kurikulumom	Izvodi osnovne strukture usvojenih obrazovnih sadržaja uz pomoć učitelja i iz više pokušaja.	Izvodi osnovne strukture naučenoga elementarnog znanja na razini početnog usavršavanja.	Samostalno izvodi osnovne strukture usvojenih obrazovnih sadržaja.

Predmetno područje D: Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja

ISHOD: OŠ TZK D.2.1. Prepoznaje i primjenjuje postupke za održavanje higijene pri tjelesnoj aktivnosti te se brine o opremi za tjelesno vježbanje.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
preuzima odgovornost i razvija svijest o potrebi provođenja tjelesnog vježbanja u primjerenim zdravstveno-higijenskim uvjetima	Na sat ne nosi odgovarajuću opremu za rad te ne vodi brigu o tjelesnoj higijeni prije ni nakon vježbanja.	Isključivo uz stalno učiteljevo praćenje i podsjećanje donosi odgovarajuću opremu za TZK i brine o tjelesnoj higijeni.	Uz učiteljevo podsjećanje donosi odgovarajuću opremu za TZK i brine o tjelesnoj higijeni.	Prepoznaje važnost postupaka za održavanje higijene koju primjenjuje nakon tjelesnog vježbanja. Uglavnom redovito donosi odgovarajuću opremu za TZK.	Uviđa važnost održavanja higijene, redovito donosi urednu i čistu odgovarajuću opremu za TZK.

ISHOD: OŠ TZK D.2.2.

Usvaja mogućnosti tjelesnog vježbanja na otvorenim i zatvorenim sportskim vježbalištima.

Razrada ishoda:

Ostvarivanje navedenoga ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

✓ Primjenjuje poznate kineziološke motoričke aktivnosti na otvorenim i zatvorenim sportskim vježbalištima.					
OŠ TZK D.2.3. Suraduje u elementarnim igrama i prihvaća pravila igara.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prihvaća pravila igara i suraduje sa suigračima	Ne shvaća pravila niti njihovu važnost u igri. U stalnom je sukobu sa suigračima.	Pravila igre shvaća i prihvaća tek uz stalne intervencije učitelja.	Prihvaća samo neka od postavljenih pravila igre.	Prihvaća i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto.	Prihvaća, slijedi i razumije postavljena pravila igre. Poštuje i uvažava suigrače.
OŠ TZK D.2.4. Aktivno sudjeluje u elementarnim igrama koje razvijaju samopoštovanje, samopouzdanje i ustrajnost.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
izvodi elementarne igre koje razvijaju samopoštovanje i samopouzdanje	Ne shvaća pravila niti njihovu važnost u igri.	Pravila igre shvaća i prihvaća tek uz stalne intervencije učitelja.	Prihvaća samo neka od postavljenih pravila igre.	Prihvaća i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto.	Prihvaća, slijedi i razumije postavljena pravila igre.
✓ Ustrajnošću postizati ciljeve.			Ostvarivanje razrade navedenoga ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.		

Sat razrednika – opaske

	LOŠE	DOBRO	UZORNO
Odnos prema radu	<p>Čak i uz poticaje učitelja teško se uključuje u oblike rada.</p> <p>Neredovito nosi pribor za rad i ispunjava svoje školske obveze.</p> <p>Ne brine o urednosti radnoga mjesta i pribora za rad.</p> <p>Nezainteresiran/nezainteresirana za školski uspjeh.</p> <p>Potrebno je stalno poticati razvoj radnih navika.</p> <p>Nedostaju radne navike.</p> <p>Potrebno kontinuirani rad u školi i kod kuće.</p> <p>Sadržaje koji su mu/joj neatraktivni usvaja na niskoj razini.</p>	<p>Nastavne sadržaje prati uz povremena svraćanja pozornosti na iste.</p> <p>Uz povremene poticaje se uključuje u nastavni rad.</p> <p>Uglavnom redovito nosi pribor za rad i ispunjava svoje školske obveze.</p> <p>Povremeno se trudi postići što bolje rezultate.</p> <p>Razvijene radne navike.</p> <p>Poraditi na radnim navikama u vidu redovnog rada.</p>	<p>Primjeren odnos prema učenju i radu.</p> <p>Redovito nosi pribor za rad i ispunjava svoje školske obveze.</p> <p>Slijedi dogovorena pravila.</p> <p>Nastavne sadržaje prati s aktivnom pažnjom.</p> <p>Rado se uključuje u sve oblike rada.</p> <p>U radu aktivna/aktivna i suradljiv/suradljiva.</p> <p>Trudi se postići što bolje rezultate.</p> <p>Visoko razvijene radne navike.</p> <p>Visokih intelektualnih sposobnosti.</p>

Odnos prema prijateljima	Teško kontrolira emocijama što dovodi do konfliktnih situacija sa učenicima. Neodmjeren/neodmjerena u komunikaciji sa prijateljima (psovke, grube riječi). Smišlja i motivira učenike na neprimjerenu igru koja se kosi sa pravilima Škole i razreda.	Uglavnom primjeren odnos prema prijateljima.	Primjeren odnos prema drugim učenicima. Uvijek želi pomoći drugim učenicima.
Odnos prema starijima	Ne uvažava autoritet učitelja. Prema starijima se ne odnosi sa poštovanjem. Neodmjeren/neodmjerena u komunikaciji sa odraslima (psovke, grube riječi).	Uglavnom uvažava autoritet učitelja. Prema starijima se uglavnom odnosi sa poštovanjem.	Uvažava autoritet učitelja. Prema starijima se odnosi sa poštovanjem.
Ponašanje	Odgovornost za neprihvatljivo ponašanje prihvaća tek nakon intervencije učitelja. Uočeno konfliktno ponašanje. Potrebna stalna kontrola emocija. U igri sa vršnjacima ističe se na neprimjerene načine.	Prihvaća i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto. Ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja. Prilikom rada ponekada živahan/živahna, teško kontrolira svoju energiju. Zbog nemogućnosti verbaliziranja svojih potreba agresivno nastupa prema učenicima. Ponekada potrebna kontrola emocija. U situacijama povećanih tenzija neprimjereno se ponaša (plakanje, lupanje po stolu).	Izrazito uljudnoga ponašanja. Poznaje i slijedi razredna pravila. Poštuje kućni red Škole. Prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Razvijene socijalne i emocionalne inteligencije. Zrelo i brzo procjenjuje situacije u kojima se nalazi. Izrazito pristojna u ophođenju, marljiva i savjesna. Vesela i energična, omiljena u igri. Uporno i rječito promiče svoje stavove. Visoko razvijena empatija prema djeci i odraslima.